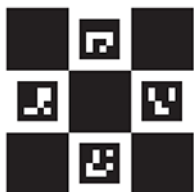

O'REILLY®

OpenCV 3

Komputerowe rozpoznawanie
obrazu w C++ przy użyciu
biblioteki OpenCV

Helion

Adrian Kaehler,
Gary Rost Bradski

Tytuł oryginału: Learning OpenCV 3: Computer Vision in C++ with the OpenCV Library

Tłumaczenie: Łukasz Piwko

ISBN: 978-83-283-1656-0

© 2018 Helion S.A.

Authorized Polish translation of the English edition of Learning OpenCV 3, ISBN 9781491937990 © 2017 Adrian Kaehler, Gary Bradski

This translation is published and sold by permission of O'Reilly Media, Inc., which owns or controls all rights to publish and sell the same.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo HELION

ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Pliki z przykładami omawianymi w książce można znaleźć pod adresem:
<ftp://ftp.helion.pl/przyklady/opencv.zip>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie/opencv>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Wstęp	15
Przeznaczenie książki	15
Adresaci książki	16
Czym nie jest ta książka	17
O przykładowych programach	17
Warunki	17
Jak najlepiej korzystać z tej książki	18
Konwencje typograficzne	19
Podziękowania	20
Podziękowania za pomoc przy tworzeniu biblioteki OpenCV	20
Podziękowania za pomoc przy pisaniu książki	21
Kilka słów od Adriana	21
Kilka słów od Gary'ego	22
1. Wprowadzenie	25
Czym jest OpenCV?	25
Kto używa biblioteki OpenCV?	26
Czym jest komputerowe rozpoznawanie obrazu?	27
Pochodzenie biblioteki OpenCV	30
Schemat blokowy OpenCV	31
Przyspieszanie działania biblioteki OpenCV za pomocą IPP	32
Do kogo należy OpenCV?	33
Pobieranie i instalowanie OpenCV	33
Instalacja	34
Pobieranie najnowszej wersji OpenCV przez Git	36
Kompletna dokumentacja OpenCV	37
Dokumentacja dołączona do biblioteki	37
Dokumentacja internetowa i strona wiki	37
Repozytorium kodu od społeczności	39
Pobieranie i kompilowanie modułów z repozytorium opencv_contrib	40
Przenośność	40
Podsumowanie	41
Ćwiczenia	42

2. Wprowadzenie do OpenCV	43
Pliki dołączane	43
Zasoby	44
Pierwszy program — wyświetlanie obrazu	44
Drugi program — wideo	47
Przegląd	48
Prosta transformacja	52
Trochę bardziej skomplikowana transformacja	53
Dane z kamery	55
Zapisywanie w pliku AVI	56
Podsumowanie	57
Ćwiczenia	58
3. Typy danych OpenCV	59
Wiadomości podstawowe	59
Typy danych OpenCV	59
Przegląd podstawowych typów danych	60
Typy podstawowe — szczegóły	61
Obiekty pomocnicze	68
Funkcje pomocnicze	75
Struktury szablonowe	81
Podsumowanie	82
Ćwiczenia	83
4. Obrazy i duże typy tablicowe	85
Pamięć dynamiczna i zmienna	85
Klasa <code>cv::Mat</code> — n-wymiarowe tablice gęste	85
Tworzenie tablicy	86
Indywidualny dostęp do elementów tablicy	90
N-arny iterator tablicowy — <code>NaryMatIterator</code>	93
Dostęp do elementów tablicy według bloków	95
Wyrażenia macierzowe — algebra i klasa <code>cv::Mat</code>	97
Rzutowanie nasyceniowe	98
Co jeszcze potrafią tablice?	99
Klasa <code>cv::SparseMat</code> — tablice rzadkie	100
Dostęp do elementów tablicy rzadkiej	101
Funkcje dostępne tylko dla tablic rzadkich	103
Struktury szablonowe dla dużych typów tablicowych	104
Podsumowanie	106
Ćwiczenia	106

5. Operacje na tablicach	109
Co jeszcze można zrobić z tablicami?	109
cv::abs()	112
cv::absdiff()	113
cv::add()	113
cv::addWeighted()	113
cv::bitwise_and()	115
cv::bitwise_not()	115
cv::bitwise_or()	116
cv::bitwise_xor()	116
cv::calcCovarMatrix()	116
cv::cartToPolar()	118
cv::checkRange()	119
cv::compare()	119
cv::completeSymm()	120
cv::convertScaleAbs()	120
cv::countNonZero()	121
cv::cvarrToMat()	121
cv::dct()	122
cv::dft()	122
cv::cvtColor()	123
cv::determinant()	126
cv::divide()	127
cv::eigen()	127
cv::exp()	128
cv::extractImageCOI()	128
cv::flip()	128
cv::gemm()	128
cv::getConvertElem() i cv::getConvertScaleElem()	129
cv::idct()	130
cv::idft()	130
cv::inRange()	130
cv::insertImageCOI()	131
cv::invert()	131
cv::log()	132
cv::LUT()	132
cv::Mahalanobis()	133
cv::max()	133
cv::mean()	135
cv::meanStdDev()	135
cv::merge()	136
cv::min()	136
cv::minMaxIdx()	137
cv::minMaxLoc()	137
cv::mixChannels()	138

cv::mulSpectrums()	140
cv::multiply()	140
cv::mulTransposed()	140
cv::norm()	141
cv::normalize()	142
cv::perspectiveTransform()	143
cv::phase()	144
cv::polarToCart()	145
cv::pow()	145
cv::randu()	145
cv::randn()	146
cv::randShuffle()	146
cv::reduce()	147
cv::repeat()	148
cv::scaleAdd()	148
cv::setIdentity()	148
cv::solve()	149
cv::solveCubic()	150
cv::solvePoly()	150
cv::sort()	151
cv::sortIdx()	151
cv::split()	151
cv::sqrt()	152
cv::subtract()	153
cv::sum()	153
cv::trace()	153
cv::transform()	154
cv::transpose()	154
Podsumowanie	154
Ćwiczenia	155
6. Rysowanie i pisanie	157
Rysowanie	157
Linie i wypełnione wielokąty	157
Czcionki i tekst	163
Podsumowanie	165
Ćwiczenia	166
7. Funktory w OpenCV	167
Obiekty, które „coś” robią	167
Analiza składowych głównych — cv::PCA	167
Rozkład według wartości osobliwych — cv::SVD	170
Generator liczb losowych — cv::RNG	173
Podsumowanie	175
Ćwiczenia	176

8. Pliki obrazów, filmów i danych	179
HighGUI — przenośny zestaw narzędzi GUI	179
Praca z plikami obrazów	180
Ładowanie i zapisywanie obrazów	181
Uwaga na temat kodeków	183
Kompresja i dekompresja	183
Praca z plikami wideo	184
Odczytywanie wideo za pomocą obiektu <code>cv::VideoCapture</code>	184
Zapisywanie wideo za pomocą obiektu <code>cv::VideoWriter</code>	190
Zapisywanie danych	191
Zapisywanie danych w obiekcie <code>cv::FileStorage</code>	191
Odczytywanie danych z obiektu <code>cv::FileStorage</code>	193
<code>cv::FileNode</code>	194
Podsumowanie	197
Ćwiczenia	197
9. Okna wieloplatformowe i macierzyste	201
Praca z oknami	201
Macierzysty graficzny interfejs użytkownika HighGUI	201
Praca z biblioteką Qt	212
Integracja OpenCV z kompletnymi bibliotekami GUI	221
Podsumowanie	233
Ćwiczenia	234
10. Filtry i sploty	235
Informacje ogólne	235
Zanim zaczniesz	235
Filtry, jądra i sploty	235
Ekstrapolacja krawędzi i warunki brzegowe	236
Operacje graniczne	240
Algorytm Otsu	242
Zmienna wartość graniczna	243
Wygładzanie	245
Proste rozmazanie i filtr prostokątny	246
Filtr medianowy	247
Filtr Gaussa	248
Filtr bilateralny	250
Pochodne i gradienty	251
Pochodna Sobela	251
Filtr Scharra	253
Laplasjan	254

Morfologia obrazu	255
Dylatacja i erozja	257
Ogólna funkcja morfologiczna	260
Otwieranie i zamykanie	260
Gradient morfologiczny	263
Top Hat i Black Hat	265
Tworzenie własnego jądra	267
Splot z dowolnym filtrem liniowym	268
Stosowanie ogólnego filtra przez funkcję <code>cv::filter2D()</code>	269
Stosowanie ogólnego filtra rozdzielnego za pomocą funkcji <code>cv::sepFilter2D()</code>	270
Funkcje do tworzenia jąder	270
Podsumowanie	271
Ćwiczenia	271
11. Ogólne przekształcenia obrazu	277
Wprowadzenie	277
Rozciąganie, kurczenie, zniekształcanie i obracanie	277
Jednorodna zmiana rozmiaru	278
Piramidy obrazów	279
Mapowanie niejednorodne	282
Przekształcenia afiniczne	285
Przekształcenie perspektywiczne	289
Ogólne odwzorowania	291
Odwzorowania biegunowe	292
Współrzędne logarytmiczno-biegunowe	294
Odwzorowania arbitralne	297
Renowacja obrazów	298
Inpainting	299
Usuwanie szumów	300
Wyrównywanie histogramu	303
<code>cv::equalizeHist()</code> — wyrównywanie kontrastu	304
Podsumowanie	305
Ćwiczenia	306
12. Analiza obrazu	307
Wprowadzenie	307
Dyskretna transformacja Fouriera	307
<code>cv::dft()</code> — dyskretna transformacja Fouriera	308
<code>cv::idft()</code> — odwrotna dyskretna transformacja Fouriera	310
<code>cv::mulSpectrums()</code> — mnożenie widm	311
Splot przy użyciu dyskretnej transformacji Fouriera	311
<code>cv::dct()</code> — dyskretna transformacja cosinusowa	312
<code>cv::idct()</code> — odwrotna dyskretna transformacja cosinusowa	313

Obrazy całkowite	314
cv::integral() — obliczanie standardowego obrazu całkowego	316
cv::integral() — suma kwadratowa	316
cv::integral() — suma nachylona	317
Detektor krawędzi Canny’ego	317
cv::Canny()	319
Transformacja Hougha	319
Transformacja liniowa Hougha	319
Transformacja kołowa Hougha	323
Transformacja odległościowa	327
cv::distanceTransform() — transformacja odległościowa bez etykiet	327
cv::distanceTransform() — transformacja odległościowa z etykietami	328
Segmentacja	329
Algorytm flood fill	329
Algorytm wodorziałowy	332
Algorytm Grabcuts	334
Metoda segmentacji mean-shift	336
Podsumowanie	338
Ćwiczenia	338
13. Histogramy i szablony	341
Reprezentacja histogramów w OpenCV	344
cv::calcHist() — tworzenie histogramu z danych	344
Podstawowe operacje na histogramach	346
Normalizacja histogramu	347
Próg histogramu	347
Znajdowanie najbardziej zapełnionego przedziału	347
Porównywanie histogramów	349
Przykłady użycia histogramów	351
Zaawansowane metody pracy z histogramami	354
Algorytm EMD	354
Rzutowanie wstecz	358
Dopasowywanie szablonów	362
Metoda porównywania kwadratu różnicy — cv::TM_SQDIFF	363
Znormalizowana metoda porównywania kwadratu różnicy — cv::TM_SQDIFF_NORMED	364
Metody korelacji krzyżowej — cv::TM_CCORR	364
Znormalizowana metoda korelacji krzyżowej — cv::TM_CCORR_NORMED	364
Metody dopasowywania współczynnika korelacji — cv::TM_CCOEFF	364
Znormalizowana metoda dopasowywania współczynnika korelacji — cv::TM_CCOEFF_NORMED	365
Podsumowanie	367
Ćwiczenia	368

14. Kontury	371
Znajdowanie konturów	371
Hierarchie konturów	372
Rysowanie konturów	376
Przykład rysowania konturów	377
Inny przykład rysowania konturów	378
Szybka analiza komponentów połączonych	380
Inne zastosowania konturów	382
Aproksymacja wielokątów	382
Geometria i różne rodzaje sumowania	383
Testy geometryczne	389
Dopasowywanie konturów i obrazów	390
Momenty	390
Więcej o momentach	392
Dopasowywanie a momenty Hu	395
Porównywanie kształtów za pomocą algorytmu Shape Context	396
Podsumowanie	400
Ćwiczenia	401
15. Odejmnowanie tła	403
Wiadomości podstawowe	403
Wady operacji odejmowania tła	404
Modelowanie sceny	405
Wycinek pikseli	405
Różnicowanie klatek	408
Metoda uśredniania tła	409
Akumulowanie średnich, wariancji i kowariancji	414
Bardziej zaawansowana metoda odejmowania tła	422
Struktury	425
Poznanwanie tła	426
Nauka w obecności ruchomych obiektów pierwszego planu	428
Różnicowanie tła — znajdowanie obiektów pierwszego planu	429
Przykład użycia modelu tła opartego na księgach kodów	430
Kilka dodatkowych uwag na temat modeli opartych na księgach kodów	430
Komponenty połączone dla czyszczenia pierwszego planu	431
Szybki test	434
Porównanie dwóch metod rozpoznawania tła	436
Implementacja techniki odejmowania tła w OpenCV	437
Klasa bazowa <code>cv::BackgroundSubtractor</code>	437
Metoda Kaewtrakulponga i Bowdena	438
Metoda Zivkovic'a	439
Podsumowanie	442
Ćwiczenia	442

16. Punkty kluczowe i deskryptory	445
Punkty kluczowe i podstawy śledzenia	445
Znajdowanie rogów	446
Wprowadzenie do przepływu optycznego	450
Rzadki przepływ optyczny — metoda Lucasa-Kanade’a	451
Uogólnione punkty kluczowe i deskryptory	461
Przepływ optyczny, śledzenie i rozpoznawanie	462
Jak biblioteka OpenCV obsługuje punkty kluczowe i deskryptory — przypadek ogólny	463
Podstawowe metody wykrywania punktów kluczowych	474
Filtrowanie punktów kluczowych	512
Metody dopasowywania	513
Wyświetlanie wyników	519
Podsumowanie	521
Ćwiczenia	522
17. Śledzenie	525
Pojęcia dotyczące śledzenia	525
Gęsty przepływ optyczny	526
Algorytm rozwinięcia wielomianu Farnebäcka	527
Algorytm Dual TV-L ¹	529
Algorytm Simple Flow	533
Algorytmy mean-shift i Camshift	536
Algorytm mean-shift	537
Algorytm Camshift	540
Szablony ruchu	541
Estymatory	548
Filtr Kalmana	549
Kilka słów na temat rozszerzonego filtra Kalmana	564
Podsumowanie	565
Ćwiczenia	565
18. Modele kamery i metody kalibracji	567
Model kamery	568
Podstawy geometrii rzutowej	570
Transformacja Rodriguesa	572
Zniekształcenia soczewek	573
Kalibracja	576
Macierz obrotu i wektor przesunięcia	578
Plansze kalibracji	580
Homografia	587
Kalibracja aparatu	591
Korekcja zniekształceń	602

Matryce likwidacji zniekształceń	602
Konwertowanie reprezentacji matryc likwidacji zniekształceń za pomocą funkcji <code>cv::convertMaps()</code>	604
Obliczanie matryc likwidacji zniekształceń za pomocą funkcji <code>cv::initUndistortRectifyMap()</code>	604
Likwidowanie zniekształceń obrazu za pomocą funkcji <code>cv::remap()</code>	606
Likwidacja zniekształceń za pomocą funkcji <code>cv::undistort()</code>	606
Rzadkie likwidowanie zniekształceń za pomocą funkcji <code>cv::undistortPoints()</code>	607
Podsumowanie technik kalibracji	607
Podsumowanie	610
Ćwiczenia	611
19. Rzutowanie i trójwymiarowe widzenie	613
Rzutowanie	614
Przekształcenia afiniczne i perspektywiczne	615
Przykład przekształcenia na widok z góry	616
Określanie pozycji trójwymiarowych obiektów	621
Określanie pozycji za pomocą jednej kamery	621
Obrazowanie stereo	623
Triangulacja	624
Geometria epipolarna	628
Macierz zasadnicza i macierz fundamentalna	630
Obliczanie linii epipolarnych	638
Kalibracja stereo	639
Rektyfikacja stereo	643
Korespondencja stereo	652
Kalibracja stereo, rektyfikacja i korespondencja — przykładowy program	665
Matryce głębi z trójwymiarowej reprojekcji	671
Struktura z ruchu	673
Dopasowywanie linii w dwóch i trzech wymiarach	673
Podsumowanie	676
Ćwiczenia	677
20. Podstawy uczenia maszyn w OpenCV	679
Czym jest uczenie maszyn?	679
Szkolenie i zbiory danych testowych	680
Uczenie nadzorowane i nienadzorowane	681
Modele generacyjne i dyskryminacyjne	683
Algorytmy ML w OpenCV	683
Zastosowania metod uczenia maszyn w komputerowym rozpoznawaniu obrazu	685
Znaczenie zmiennej	687
Diagnozowanie usterek w algorytmach uczenia maszyn	688

Stare procedury w bibliotece ML	694
K-średnich	694
Odległość Mahalanobisa	699
Podsumowanie	703
Ćwiczenia	703
21. StatModel — standardowy model uczenia w OpenCV	705
Podstawowe procedury biblioteki ML	705
Szkolenie i struktura cv::ml::TrainData	707
Prognozowanie	713
Algorytmy uczenia maszyn oparte na interfejsie cv::StatModel	714
Naiwny lub normalny klasyfikator Bayesa	714
Binarne drzewa decyzyjne	719
Boosting	732
Drzewa losowe	738
Maksymalizacja oczekiwań	742
K najbliższych sąsiadów	745
Wielowarstwowy perceptron	748
Maszyna wektorów nośnych	756
Podsumowanie	765
Ćwiczenia	766
22. Wykrywanie obiektów	771
Techniki wykrywania obiektów oparte na drzewach	771
Klasyfikatory kaskadowe	772
Uczenie nadzorowane i teoria wzmacniania	774
Uczenie się nowych obiektów	782
Wykrywanie obiektów za pomocą maszyn wektorów nośnych	790
Wykrywanie obiektów metodą Latent SVM	790
Algorytm Bag of Words i kategoryzacja semantyczna	793
Podsumowanie	798
Ćwiczenia	798
23. Przyszłość biblioteki OpenCV	801
Przeszłość i teraźniejszość	801
OpenCV 3.x	802
Czy nasze prognozy się sprawdziły?	803
Przyszłość	804
Najświeższe wiadomości o GSoC	805
Wsparcie ze strony społeczności	807
Strona OpenCV.org	808
Spekulacje na temat sztucznej inteligencji	809
Poślowie	812

A Rodzaje podziału płaszczyzn	813
Triangulacja Delaunaya, teselacja Woronoja	813
Tworzenie podziałów Delaunaya lub Woronoja	816
Poruszanie się po podziałach Delaunaya	817
Przykłady	823
Ćwiczenia	824
B Repozytorium opencv_contrib	825
Przegląd modułów repozytorium opencv_contrib	825
Zawartość katalogu opencv_contrib	825
C Wzory kalibracji	829
Wzory kalibracji wykorzystywane w bibliotece OpenCV	829
Bibliografia	835
Skorowidz	849

Ogólne przekształcenia obrazu

Wprowadzenie

W poprzednich rozdziałach opisaliśmy klasę przekształceń obrazu, które można przedstawić na podstawie splotu. Oczywiście istnieje wiele operacji, których w ten sposób nie da się wyrazić (tzn. przy użyciu małego okienka przesuwanego nad obrazem i wykonującego jakieś czynności). Zasadniczo przekształcenia, które można wyrażać jako sploty, mają charakter lokalny, to znaczy choć mogą zmieniać cały obraz, sposób przetworzenia konkretnego piksela zależy tylko od niewielkiej liczby otaczających go pikseli. Transformacje opisywane w tym rozdziale są pozbawione tej właściwości.

Niektóre z najbardziej przydatnych *przekształceń obrazu* są proste (np. zmiana rozmiaru) i stosuje się je bardzo często. Inne są przeznaczone do znacznie bardziej zaawansowanych zastosowań. Przedstawione przez nas w tym rozdziale przekształcenia powodują przekonwertowanie jednego obrazu w inny. Obraz wynikowy często będzie miał inny rozmiar niż oryginał albo będzie się od niego różnił pod innym względem, ale zawsze będzie zasadniczo obrazem w takim samym sensie jak grafika wejściowa. W rozdziale 12. omawiamy także operacje, które w wyniku mogą zwrócić całkiem nową reprezentację.

W komputerowym rozpoznawaniu obrazu jest kilka przekształceń, których używa się bardzo często. Biblioteka OpenCV zawiera kompletne implementacje niektórych najpopularniejszych spośród nich oraz składniki potrzebne do implementacji własnych, bardziej zaawansowanych transformacji.

Rozciąganie, kurczenie, zniekształcanie i obracanie

Najprostszym możliwym rodzajem przekształcenia jest zmiana rozmiaru obrazu w celu jego powiększenia lub zmniejszenia. Operacje te jednak nie są wcale tak banalne, jak się wydaje, ponieważ zmiana rozmiaru natychmiast implikuje pytania o sposób interpolacji (w przypadku powiększania) lub łączenia (w przypadku zmniejszania) pikseli.

Jednorodna zmiana rozmiaru

Często otrzymujemy obraz o określonym rozmiarze i chcemy go zmniejszyć lub powiększyć. Oba te zadania możemy wykonać za pomocą jednej funkcji.

cv::resize()

Funkcja `cv::resize()` zaspokaja wszystkie potrzeby programisty w dziedzinie zmiany rozmiaru obrazów. Należy jej przekazać na wejściu obraz i określić rozmiar docelowy, a funkcja wygeneruje nowy obraz o żądanym rozmiarze.

```
void cv::resize(  
    cv::InputArray src,           // obraz wejściowy  
    cv::OutputArray dst,        // obraz wynikowy  
    cv::Size dsize,             // nowy rozmiar  
    double fx = 0,              // skala wymiaru x  
    double fy = 0,              // skala wymiaru y  
    int interpolation = CV::INTER_LINEAR // metoda interpolacji  
);
```

Rozmiar obrazu wynikowego można określić na dwa sposoby. Pierwszy polega na podaniu rozmiaru *bezwzględnego* w argumentcie `dsize`, który bezpośrednio określa, jaki rozmiar ma mieć przekształcony obraz `dst`. Drugi sposób polega na określeniu wartości *względnych*. W tym przypadku argument `dsize` ustawia się na `cv::Size(0,0)`, a następnie argumentom `fx` i `fy` przypisuje się współczynniki skalowania odpowiednio dla osi x i y ¹. Ostatni argument wskazuje metodę interpolacji. Domyślnie stosowana jest interpolacja liniowa. Pozostałe dostępne opcje są pokazane w tabeli 11.1.

Tabela 11.1. Opcje interpolacji funkcji `cv::resize()`

Interpolacja	Opis
<code>cv::INTER_NEAREST</code>	Najbliższy sąsiad
<code>cv::INTER_LINEAR</code>	Dwuliniowa
<code>cv::INTER_AREA</code>	Przepróbkowywanie obszaru pikseli
<code>cv::INTER_CUBIC</code>	Interpolacja dwusześcianaowa
<code>cv::INTER_LANCZOS4</code>	Interpolacja algorytmem Lanczosa uwzględniająca sąsiadujące punkty w kwadracie o wymiarach 8×8

Interpolacja w tym przypadku odgrywa bardzo ważną rolę. Piksele w obrazie źródłowym są rozmieszczone w siatce całkowitoliczbowej, dzięki czemu możemy odwołać się na przykład do piksela o współrzędnych (20, 17). Podczas odwzorowywania tych całkowitoliczbowych współrzędnych w nowym obrazie mogą powstawać luki. Przyczyną powstawania takich luk może być odwzorowywanie współrzędnych całkowitoliczbowych na zmiennoprzecinkowe, które muszą zostać zaokrąglone do najbliższej liczby całkowitej, albo to, że dla niektórych lokalizacji nie ma żadnego piksela (pomyśl o podawaniu rozmiaru obrazu przez jego rozciągnięcie — w takim przypadku co drugi piksel docelowy byłby pusty). Tego typu trudności określa się zbiorczo mianem problemów **rzutowania w przód** (ang. *forward projection*). Aby je rozwiązać, musimy podejść do tego od drugiej strony, a mianowicie przeglądamy po kolei każdy piksel obrazu docelowego i pytamy: które piksele

¹ Albo argument `dsize` musi mieć wartość `cv::Size(0,0)`, albo argumenty `fx` i `fy` muszą mieć wartość 0.

ze źródła mogą zostać wykorzystane w tym miejscu? Wybrane piksele źródłowe prawie zawsze wypadają w lokalizacjach ułamkowych, więc musimy dokonywać ich interpolacji, aby otrzymać prawidłową wartość dla naszej wartości docelowej. Domyślną metodą jest interpolacja dwuliniowa, ale do wyboru są także inne metody (wymienione w tabeli 11.1).

Najprostszym rozwiązaniem jest pobranie wartości dla piksela w obrazie rozszerzonym z najbliższego mu piksela w pierwotnym obrazie. Tak właśnie działa opcja interpolacji `cv::INTER_NEAREST`. Ewentualnie można wykorzystać sąsiednie piksele źródłowe z obszaru o wymiarach 2×2 , ważąc je z uwzględnieniem ich odległości od piksela docelowego — tak działa opcja `cv::INTER_LINEAR`. Można też wirtualnie umieścić nowy piksel na starym pikselu, a następnie obliczyć średnią pokrytych wartości pikseli — tak działa metoda `cv::INTER_AREA`². Jeszcze lepszy efekt wygładzania można uzyskać, wpasowując sześcienną krzywą składaną między sąsiadującymi pikselami na obszarze o wymiarach 4×4 w obrazie źródłowym, a następnie odczytując odpowiednią wartość docelową z tej krzywej — tak działa metoda interpolacji `cv::INTER_CUBIC`. Ostatnia jest interpolacja algorytmem Lanczosa, która przypomina metodę sześcienną, ale wykorzystuje informacje z obszaru wokół piksela o wymiarach 8×8 ³.

Należy podkreślić różnicę między funkcją `cv::resize()` i podobnie nazwaną funkcją składową klasy `cv::Mat` — `cv::Mat::resize()`. Funkcja `cv::resize()` tworzy nowy obraz o innym rozmiarze niż oryginał, na którym odwzorowane są piksele z pierwotnej grafiki. Funkcja składowa `cv::Mat::resize()` zmienia rozmiar obrazu, którego składową wywołano, i przycina go do odpowiedniego rozmiaru. W przypadku funkcji `cv::Mat::resize()` piksele nie są interpolowane (ani ekstrapolowane).

Piramidy obrazów

Piramidy obrazów [Adelson84] znajdują bardzo szerokie zastosowanie w wielu dziedzinach komputerowego rozpoznawania obrazu. Piramida obrazów to zbiór grafik (wszystkie utworzone na bazie jednego podstawowego obrazu) o stopniowo zmniejszanym próbkowaniu, aż do osiągnięcia pewnego punktu końcowego (punkt ten może być nawet jednopikselowym obrazem!).

W literaturze przedmiotu i praktyce wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje piramid obrazów: Gaussa [Rosenfeld80] i Laplace'a [Burt83]. Piramida Gaussa służy do zmniejszania próbkowania, a piramida Laplace'a (którą opisujemy dalej) jest używana, gdy trzeba odtworzyć obraz o większym próbkowaniu na podstawie obrazu z niższego poziomu piramidy.

`cv::pyrDown()`

Normalnie warstwę $(i + 1)$ w piramidzie Gaussa (oznaczymy tę warstwę G_{i+1}) tworzy się z warstwy G_i piramidy, najpierw splatając G_i z jądrem gaussowskim, a następnie usuwając każdy rząd i każdą kolumnę o parzystym numerze. Oczywiście wówczas otrzymuje się obraz, którego rozmiar

² Tak to przynajmniej wygląda, gdy funkcja `cv::resize()` zmniejsza obraz. W przypadku powiększania opcja `cv::INTER_AREA` daje taki sam efekt jak `cv::INTER_NEAREST`.

³ Szczegółowy opis filtra Lanczosa wykracza poza zakres tematyczny tej książki, ale warto wiedzieć, że algorytm ten jest powszechnie wykorzystywany w przetwarzaniu obrazów cyfrowych, ponieważ zwiększa *pozorną* ostrość obrazu.

wynosi dokładnie jedną czwartą rozmiaru poprzedniego obrazu. Wielokrotne przeprowadzenie tego procesu na obrazie wejściowym G_0 pozwala otrzymać całą piramidę. Biblioteka OpenCV udostępnia metodę do generowania każdego poziomu piramidy z poprzedniego:

```
void cv::pyrDown(  
    cv::InputArray src,           // obraz wejściowy  
    cv::OutputArray dst,        // obraz wynikowy  
    const cv::Size& dstsize = cv::Size() // rozmiar obrazu wyjściowego  
);
```

Metoda `cv::pyrDown()` robi dokładnie to, o czym napisaliśmy wyżej, jeśli pozostawimy argument rozmiaru docelowego `dstsize` przy wartości domyślnej `cv::Size()`. Mówiąc dokładniej: domyślny rozmiar obrazu wyjściowego wynosi $((src.cols+1)/2, (src.rows+1)/2)^4$. Ewentualnie możemy przekazać argument `dstsize`, aby określić rozmiar obrazu wyjściowego. Wartość tego argumentu musi jednak spełniać pewne bardzo ściśle warunki:

$$|dstsize.width \cdot 2 - src.cols| \leq 2$$

$$|dstsize.height \cdot 2 - src.rows| \leq 2$$

Wskutek tego ograniczenia obraz wynikowy ma rozmiar *bardzo bliski* połowie rozmiaru obrazu źródłowego. Argumentu `dstsize` używa się tylko w rzadkich przypadkach, gdy trzeba ściśle kontrolować sposób tworzenia piramidy.

cv::buildPyramid()

Stosunkowo często zdarzają się sytuacje, gdy trzeba utworzyć zbiór obrazów, z których każdy kolejny jest pomniejszoną wersją poprzedniego. Do tworzenia takich stosów służy funkcja `cv::buildPyramid()`:

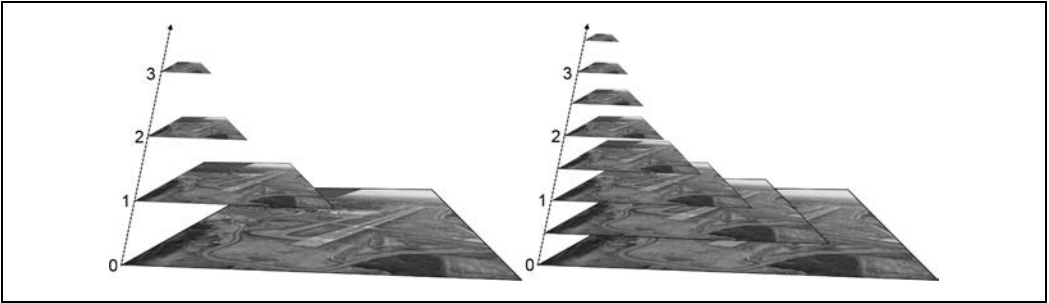
```
void cv::buildPyramid(  
    cv::InputArray src,           // obraz wejściowy  
    cv::OutputArrayOfArrays dst, // obrazy piramidy  
    int maxlevel                  // liczba poziomów piramidy  
);
```

Argument `src` określa obraz źródłowy. Z kolei argument `dst` ma dość niezwykły typ `cv::OutputArrayOfArrays`, który można traktować jako wektor STL `vector<>` obiektów typu `cv::OutputArray`. Najlepszym przykładem takiej struktury jest `vector<cv::Mat>`. Natomiast argument `maxlevel` sygnalizuje, ile poziomów ma mieć tworzona piramida.

Argument `maxlevel` może mieć dowolną wartość całkowitoliczbową nie mniejszą od zera, ponieważ wskazuje, z ilu obrazów ma się składać wygenerowana piramida. Po zakończeniu działania funkcja `cv::buildPyramid()` zwraca w argumentcie `dst` wektor o długości `maxlevel+1`. Pierwszy element w tablicy `dst` jest identyczny z obrazem `src`. Drugi jest o połowę mniejszy od pierwszego, to znaczy jest taki, jaki zostałby zwrócony przez funkcję `cv::pyrDown()`. Trzeci obraz jest o połowę mniejszy od drugiego itd. (ilustracja po lewej na rysunku 11.1).

---

⁴ Składniki $+1$ są po to, aby zapewnić prawidłową obsługę obrazów o nieparzystych rozmiarach. W przypadku obrazów o rozmiarach parzystych nie mają znaczenia.

Rysunek 11.1. Piramida obrazów wygenerowana przy użyciu argumentu `maxlevel = 3` (po lewej); dwie przeplatające się piramidy tworzące razem piramidę $\sqrt{2}$ (po prawej)

Piramidy wykorzystywane w praktyce często są generowane przy użyciu drobniejszych logarytmicznych współczynników skalowania. Jednym ze sposobów pozwalających wygenerować taką piramidę jest własnoręczne wywołanie funkcji `cv::resize()` odpowiednią liczbę razy, ale to dość czasochłonne rozwiązanie. Innym sposobem (w przypadku niektórych często używanych współczynników skalowania) jest wywołanie funkcji `cv::resize()` tylko raz dla każdego z zestawów obrazów, które mają zostać później splecione, a następnie przekazanie każdej z tak otrzymanych „podstaw” do funkcji `cv::buildPyramid()`. Kolejną czynnością jest właśnie złożenie otrzymanych obrazów na przemian w celu utworzenia gęstszej piramidy. Na rysunku 11.1 (po prawej) pokazany jest przykład wygenerowania dwóch piramid. Pierwotny obraz został najpierw przeskalowany o współczynnik $\sqrt{2}$, a następnie przekazano go do funkcji `cv::buildPyramid()` w celu utworzenia drugiej piramidy złożonej z czterech obrazów. Po połączeniu nowego zestawu z poprzednią piramidą powstała nowa, gęstsza piramida o współczynniku skalowania $\sqrt{2}$.

`cv::pyrUp()`

Wybrany obraz można też przekonwertować na dwa razy większy w każdym wymiarze. Służy do tego operacja analogiczna (ale nie odwrotna!) do opisaney wcześniej operacji, której rezultatem są zmniejszone obrazy:

```
void cv::pyrUp(
    cv::InputArray src,           // obraz wejściowy
    cv::OutputArray dst,        // obraz wynikowy
    const cv::Size& dstsize = cv::Size() // rozmiar obrazu wynikowego
);
```

Funkcja ta najpierw powiększa obraz dwukrotnie w każdym wymiarze i nowe (parzyste) wiersze wypełnia zerami, a następnie aproksymuje „brakujące” wartości pikseli za pomocą splotu z filtrem Gaussa⁵.

Analogicznie jak w przypadku funkcji `cv::PyrDown()`, jeżeli argument `dstsize` będzie miał pozostawioną wartość domyślną `cv::Size()`, wygenerowany obraz będzie dokładnie dwa razy większy (w każdym wymiarze) niż obraz `src`. Oczywiście także w tym przypadku w argumencie `dstsize`

⁵ Filtr ten jest również znormalizowany do wartości 4, a nie 1. Jest to właściwe, ponieważ wstawiane wiersze przed splotem mają wszystkie piksele ustawione na zero. (Normalnie suma elementów jądra gaussowskiego wynosiłaby 1, ale w przypadku dwukrotnego skalowania piramidy — jeśli chodzi o dwa wymiary — wszystkie elementy jądra są mnożone przez 4, aby przywrócić średnią jasność po wstawieniu zerowych wierszy i kolumn).

możemy przekazać własną wartość określającą rozmiar obrazu wynikowego, ale musi ona spełniać pewne ściśle warunki:

$$|\text{dstsize.width} \cdot 2 - \text{src.cols}| \leq (\text{dstsize.width} / 2)$$

$$|\text{dstsize.height} \cdot 2 - \text{src.rows}| \leq (\text{dstsize.height} / 2)$$

Z warunku tego wynika, że rozmiar obrazu docelowego musi być *bardzo bliski* dwukrotności rozmiaru obrazu źródłowego. Tak jak poprzednio, argument `dstsize` jest wykorzystywany tylko w stosunkowo rzadkich przypadkach, gdy trzeba dokładnie kontrolować sposób tworzenia piramidy.

Piramida Laplace'a

Wcześniej napisaliśmy, że działanie operatora `cv::pyrUp()` nie jest odwrotnością sposobu działania operatora `cv::pyrDown()`. Powinno to być oczywiste, ponieważ `cv::pyrDown()` gubi informacje. Do odzyskania pierwotnego obrazu o wyższej rozdzielczości potrzebne są informacje, które wcześniej zostały skasowane w procesie redukcji. I właśnie te dane stanowią **piramidę Laplace'a** (ang. *Laplacian pyramid*). Definicja i -tej warstwy tej piramidy ma postać następującej relacji:

$$L_i = G_i - UP(G_{i+1}) \otimes g_{5 \times 5}$$

W procesie zwiększania rozmiaru przez operator `UP()` każdy piksel o współrzędnych (x, y) z pierwotnego obrazu jest odwzorowywany na piksel o współrzędnych $(2x + 1, 2y + 1)$ w obrazie docelowym. Symbolem $\otimes$ oznaczany jest splot, a wyraz $g_{5 \times 5}$ oznacza jądro gaussowskie o wymiarach 5×5 . Oczywiście $UP(G_{i+1}) \otimes g_{5 \times 5}$ to definicja operatora `cv::pyrUp()` z biblioteki OpenCV. W związku z tym możemy bezpośrednio przedstawić operator Laplace'a w następującej postaci:

$$L_i = G_i - \text{pyrUp}(G_{i+1})$$

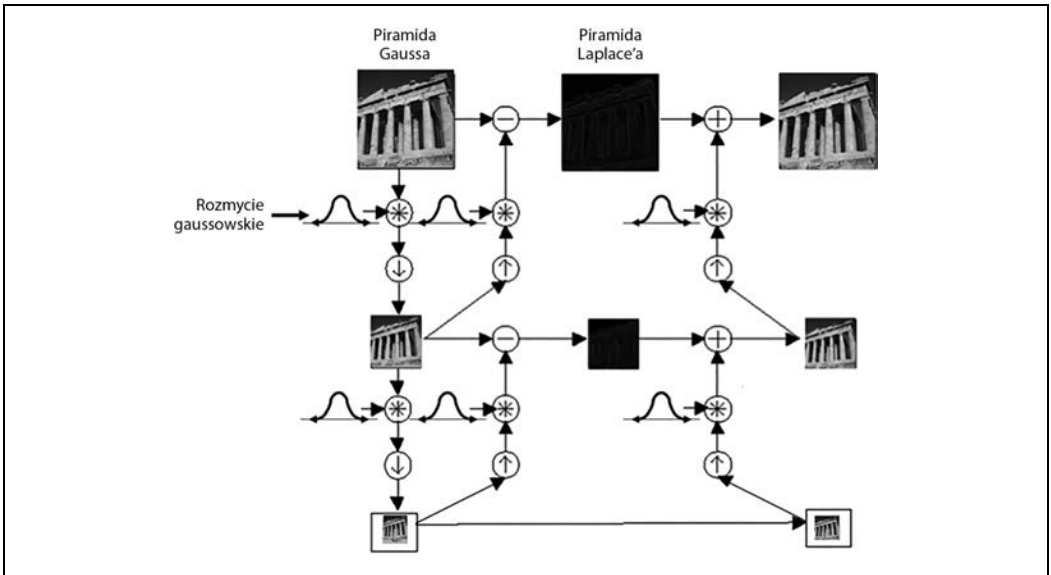
Rysunek 11.2 przedstawia piramidy Gaussa i Laplace'a w formie schematu, na którym dodatkowo widać odwrotny proces mający na celu przywrócenie pierwotnego obrazu ze zredukowanych obrazów. Zwróć uwagę, że obraz piramidy Laplace'a jest tak naprawdę aproksymacją wykorzystującą różnicę obrazów z piramidy Gaussa, co wynika z poprzedniego równania i jest widoczne na schemacie.

Mapowanie niejednorodne

W tej sekcji kierujemy uwagę na *geometryczne* operacje na obrazach, to znaczy takie przekształcenia, które biorą swój początek na przecięciu geometrii trójwymiarowej i projekcyjnej⁶. Do operacji takich zaliczają się zarówno jednolite, jak i niejednolite zmienianie rozmiaru (to drugie nazywa się **odkształcaniem** — ang. *warping*). Działania takie mogą być wykonywane z wielu powodów, na przykład można odkształcić i obrócić obraz w celu nałożenia go na ścianę na scenie lub sztucznie powiększyć zbiór obrazów szkoleniowych wykorzystywanych w treningu rozpoznawania obiektów⁷.

⁶ Szczegółowy opis tych przekształceń zamieściliśmy w tej sekcji, ale wracamy do nich jeszcze w rozdziale 19., przy okazji omawiania metod ich użycia w trójwymiarowych technikach wizyjnych.

⁷ Ta czynność może się wydawać nieco naciągana, bo przecież równie dobrze można skorzystać z metody rozpoznawania, która jest niezależna od lokalnych zniekształceń afinicznych. Niemniej jednak metoda ta ma długą historię i niejednokrotnie okazała się niezwykle przydatna w praktyce.

Rysunek 11.2. Piramida Gaussa i jej odwrotność, czyli piramida Laplace'a

Funkcje rozciągające, ściskające, zniekształcające lub obracające obrazy nazywają się **transformacjami geometrycznymi** (wcześnie przykład można znaleźć w [Semple79]). W odniesieniu do płaszczyzn wyróżnia się dwa rodzaje transformacji geometrycznych: **afiniczne**, które bazują na macierzach o wymiarach 2×3 , oraz **perspektywiczne**, zwane też **homografiami**, które bazują na macierzach o wymiarach 3×3 . Ten drugi rodzaj transformacji można sobie wyobrazić jako metodę obliczania tego, w jaki sposób dana płaszczyzna w trzech wymiarach jest postrzegana przez wybranego obserwatora, który może nie patrzeć na nią wprost.

Transformacja afiniczna to każda transformacja, którą można wyrazić w postaci mnożenia macierzy, po którym następuje dodanie wektora. W OpenCV ten rodzaj transformacji standardowo przedstawia się w postaci macierzy o wymiarach 2×3 . Mamy następującą definicję:

$$A \equiv \begin{bmatrix} a_{00} & a_{01} \\ a_{10} & a_{11} \end{bmatrix} B \equiv \begin{bmatrix} b_0 \\ b_1 \end{bmatrix} T \equiv [A \quad B] X \equiv \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} X' \equiv \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

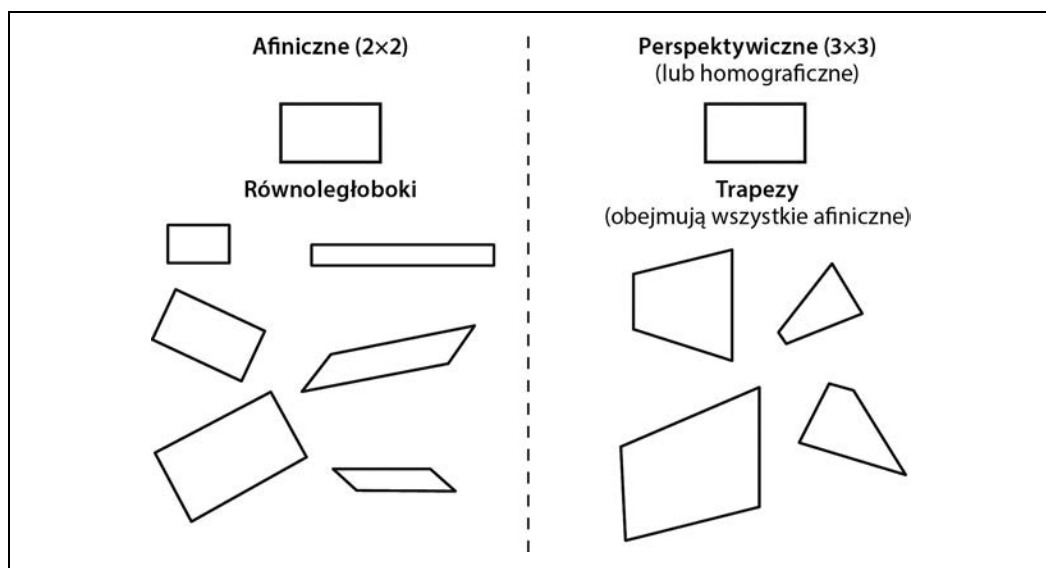
Nietrudno dostrzec, że wynik transformacji afinicznej $A \cdot X + B$ jest dokładnie taki sam jak wynik rozszerzenia wektora X do postaci X' i lewostronnego pomnożenia wektora X' przez T .

Przekształcenie afiniczne można sobie wyobrazić w następujący sposób: każdy równoległobok $ABCD$ na płaszczyźnie można odwzorować na każdy inny równoległobok $A'B'C'D'$ przez zastosowanie przekształcenia afinicznego. Jeżeli pola powierzchni tych równoległoboków są większe od zera, oznacza to, że dane przekształcenie afiniczne jest jednoznacznie zdefiniowane przez te dwa równoległoboki (ich trzy wierzchołki). Jeśli ktoś woli, to przekształcenie afiniczne może sobie wyobrażać jako rysowanie obrazu na dużym arkuszu gumy i zniekształcanie go poprzez rozciąganie i ściskanie⁸ na rogach dla uzyskania różnych rodzajów równoległoboków.

⁸ Równoległobok można nawet tak rozciągnąć, aby go odwrócić.

Jeśli danych jest kilka obrazów, z których każdy przedstawia ten sam obiekt w nieco inny sposób, to można obliczyć, jakie konkretnie przekształcenia zostały zastosowane w celu otrzymania tych różnych widoków. W takim przypadku często wykorzystuje się przekształcenia afiniczne zamiast perspektywicznych, ponieważ mają mniej parametrów, dzięki czemu łatwiej jest wykonać związane z nimi obliczenia. Wadą tego rozwiązania jest to, że prawdziwe zniekształcenia perspektywiczne można modelować wyłącznie na gruncie homografii⁹, a przekształcenia afiniczne pozwalają uzyskać reprezentację niebędącą w stanie objąć wszystkich możliwych relacji między widokami. Z drugiej strony, jeśli zmiana perspektywy jest niewielka, zniekształcenie może mieć charakter afiniczny i wówczas przekształcenie afiniczne może być w zupełności wystarczające.

Za pomocą przekształcenia afinicznego można zamienić prostokąt w równoległobok. Figura może zostać ściśnięta, ale boki muszą pozostać równoległe. Istnieje też możliwość dokonania obrotu i zmiany rozmiaru. Przekształcenia perspektywiczne zapewniają bardziej elastyczne możliwości. Za ich pomocą można na przykład zamienić prostokąt w dowolny czworokąt. Rysunek 11.3 przedstawia różne schematyczne przykłady przekształceń afinicznych i perspektywicznych. Natomiast na rysunku 11.4 pokazane są podobne przykłady z użyciem zdjęć.

Rysunek 11.3. Przekształcenia afiniczne i perspektywiczne

⁹ Homografia to pojęcie matematyczne oznaczające odwzorowywanie punktów z jednej powierzchni na innej. W tym sensie jest ono zatem ogólniejsze niż znaczenie, w którym go tutaj używamy. W kontekście komputerowego rozpoznawania obrazu homografia prawie zawsze oznacza odwzorowanie punktów między dwiema płaszczyznami graficznymi, które korespondują z tym samym miejscem na płaskim obiekcie w prawdziwym świecie. Odwzorowanie takie może być reprezentowane przez pojedynczą ortogonalną macierz o wymiarach 3x3 (szerzej na ten temat piszemy w rozdziale 19.).

Przekształcenia afiniczne

Przekształcenia afiniczne stosuje się głównie w dwóch sytuacjach: gdy mamy obraz (albo obszar zainteresowania), który chcemy przekształcić, albo gdy mamy listę punktów, dla których chcemy obliczyć wynik przekształcenia. Koncepcyjnie oba te przypadki są do siebie podobne, ale różnią się pod względem praktycznej implementacji. Dlatego w bibliotece OpenCV dostępne są dwie funkcje — każda przeznaczona do użycia w innym przypadku.

cv::warpAffine() — przekształcenia afiniczne zbiorów gęstych

W pierwszym przypadku oczywistymi formatami wejściowymi i wyjściowymi są obrazy, a mniej oczywiste jest założenie funkcji, że piksele są *gęstą reprezentacją* opisywanego obrazu. Oznacza to, że funkcja zniekształcająca musi wykonywać interpolacje, tak aby obrazy wynikowe były gładkie i wyglądały naturalnie. Funkcja przekształcenia afinicznego do przekształceń struktur gęstych w OpenCV nazywa się `cv::warpAffine()`:

```
void cv::warpAffine(
    cv::InputArray src,                // obraz wejściowy
    cv::OutputArray dst,              // obraz wynikowy
    cv::InputArray M,                 // macierz przekształcenia 2x3
    cv::Size dsize,                   // docelowy rozmiar obrazu
    int flags = cv::INTER_LINEAR,     // interpolacja, odwrotna
    int borderMode = cv::BORDER_CONSTANT, // ekstrapolacja pikseli
    const cv::Scalar& borderValue = cv::Scalar() // dla stałych krawędzi
);
```

Argumenty `src` i `dst` reprezentują odpowiednio tablicę wejściową i wynikową. Parametr `M` jest opisaną przez nas wcześniej macierzą o wymiarach 2×3 , która określa rodzaj przekształcenia. Każdy element w tablicy docelowej jest obliczony na podstawie elementu z tablicy źródłowej pobranego z lokalizacji wyrażonej następującym wzorem:

$$dst(x, y) = src(M_{00}x + M_{01}y + M_{02}, M_{10}x + M_{11}y + M_{12})$$

Zasadniczo jednak prawa strona tego równania zwykle wskazuje lokalizację piksela, która nie jest liczbą całkowitą. W takim przypadku prawidłową wartość dla punktu $dst(x, y)$ należy znaleźć przez zastosowanie interpolacji. Kolejny argument, `flags`, wskazuje metodę interpolacji. Dostępne są metody opisane w tabeli 11.1, czyli te same co dla funkcji `cv::resize()`, oraz dodatkowo opcja `cv::WARP_INVERSE_MAP` (którą można dodać przy użyciu operatora logicznego LUB). Opcja ta służy do wykonywania odwrotnego przekształcenia z `dst` do `src`. Dwa ostatnie argumenty dotyczą ekstrapolacji krawędzi i mają takie same znaczenie jak podobne argumenty w operacjach splotu obrazów (opisanych w rozdziale 10.).

cv::getAffineTransform() — obliczanie macierzy przekształcenia afinicznego

W bibliotece OpenCV znajdują się dwie funkcje do generowania macierzy odwzorowania `M`. Pierwszej używa się, gdy dane są dwa obrazy, o których wiadomo, że łączy je relacja przekształcenia afinicznego, lub które chcemy w ten sposób aproksymować:

```
cv::Mat cv::getAffineTransform( // zwraca macierz o wymiarach 2x3
    const cv::Point2f* src,      // współrzędne *trzech* wierzchołków
    const cv::Point2f* dst       // współrzędne docelowe, trzy wierzchołki
);
```

W tej funkcji parametry `src` i `dst` są tablicami zawierającymi po trzy dwuwymiarowe (x, y) punkty. Wartością zwrótną jest tablica reprezentująca przekształcenie afiniczne obliczone na podstawie tych punktów.

Zasadniczo tablice punktów `src` i `dst` w funkcji `cv::getAffineTransform()` definiują dwa równoległoki. Punkty w tablicy `src` zostaną odwzorowane przez funkcję `cv::warpAffine()`, przy użyciu otrzymanej macierzy M , na odpowiednie punkty w `dst`. Wszystkie pozostałe punkty zostaną pociągnięte za nimi. Po odwzorowaniu tych trzech niezależnych rogów odwzorowanie pozostałych punktów także będzie w pełni zdeterminowane.

Na listingu 11.1 przedstawiony jest kod źródłowy ilustrujący użycie tych funkcji w praktyce. W programie tym najpierw obliczamy parametry macierzowe funkcji `cv::warpAffine()`, tworząc dwie tablice po trzy elementy (reprezentujące rogi równoległoków), a potem konwertując je na prawdziwą macierz przekształcenia za pomocą funkcji `cv::getAffineTransform()`. Następnie wykonujemy przekształcenie afiniczne i rotację obrazu. Dla naszej tablicy reprezentatywnych punktów w obrazie źródłowym, `srcTri []`, pobieramy trzy punkty: $(0,0)$, $(0, \text{wysokość}-1)$ oraz $(\text{szerokość}-1,0)$. Później określamy lokalizacje, w których te punkty zostaną odwzorowane w korespondującej tablicy `dstTri []`.

Listing 11.1. Przekształcenie afiniczne

```
#include <opencv2/opencv.hpp>
#include <iostream>

using namespace std;

int main(int argc, char** argv) {

    if(argc != 2) {
        cout << "Przekształcenie afiniczne\nSposób użycia: " << argv[0] << " <imagedata>\n" << endl;
        return -1;
    }

    cv::Mat src = cv::imread(argv[1],1);
    if( src.empty() ) { cout << "Nie udało się załadować " << argv[1] << endl; return -1; }

    cv::Point3f srcTri[] = {
        cv::Point2f(0,0),           //źródło, lewy górny
        cv::Point2f(src.cols-1, 0), //źródło, prawy górny
        cv::Point2f(0, src.rows-1) //źródło, lewy dolny
    };

    cv::Point2f dstTri[] = {
        cv::Point2f(src.cols*0.f, src.rows*0.33f), //cel, lewy górny
        cv::Point2f(src.cols*0.85f, src.rows*0.25f), //cel, prawy górny
        cv::Point2f(src.cols*0.15f, src.rows*0.7f) //cel, lewy dolny
    };

    // OBLICZANIE MACIERZY PRZEKSZTAŁCENIA AFINICZNEGO
    //
    cv::Mat warp_mat = cv::getAffineTransform(srcTri, dstTri);
    cv::Mat dst, dst2;
    cv::warpAffine(
        src,
        dst,
        warp_mat,
        src.size(),
        cv::INTER_LINEAR,
```



```

    cv::BORDER_CONSTANT,
    cv::Scalar(0)
);
for( int i = 0; i < 3; ++i )
    cv::circle(dst, dstTri[i], 5, cv::Scalar(255, 0, 255), -1, cv::AA);

cv::imshow("Test przekształcenia afinicznego", dst);
cv::waitKey();

for(int frame=0; ++frame) {

    // OBLICZANIE MACIERZY ROTACJI
    cv::Point2f center(src.cols*0.5f, src.rows*0.5f);
    double angle = frame*3 % 360, scale = (cos((angle - 60)* cv::PI/180) + 1.05)*0.8;

    cv::Mat rot_mat = cv::getRotationMatrix2D(center, angle, scale);
    cv::warpAffine(
        src,
        dst,
        rot_mat,
        src.size(),
        cv::INTER_LINEAR,
        cv::BORDER_CONSTANT,
        cv::Scalar(0)
    );
    cv::imshow("Rotated Image", dst);
    if(cv::waitKey(30) >= 0 )
        break;

}

return 0;
}

```

Drugim sposobem obliczania macierzy odwzorowania M jest użycie funkcji `cv::getRotationMatrix2D()`, która oblicza macierz odwzorowania dla rotacji wokół dowolnego punktu w połączeniu z opcjonalnym skalowaniem. Jest to tylko jeden z możliwych rodzajów przekształcenia afinicznego, więc technika ta jest mniej ogólna niż metoda z użyciem funkcji `cv::getAffineTransform()`, ale stanowi ważny podzbiór, który ma alternatywną (i bardziej intuicyjną) reprezentację:

```

cv::Mat cv::getRotationMatrix2D( // zwraca macierz o wymiarach 2x3
    cv::Point2f center           // środek rotacji
    double angle,                // kąt obrotu
    double scale                 // skalowanie po rotacji
);

```

Pierwszy argument, `center`, określa punkt środkowy rotacji. Dwa następne argumenty określają kąt obrotu i skalowanie. Funkcja ta zwraca macierz odwzorowania M , która (jak zawsze) ma wymiary 2×3 i jest typu zmiennoprzecinkowego.

Jeśli przyjmiemy definicje $\alpha = scale \cdot \cos(angle)$ i $\beta = scale \cdot \sin(angle)$, to macierz M obliczona przez niniejszą funkcję będzie miała następującą postać:

$$\begin{bmatrix} \alpha\beta(1-\alpha) \cdot center_x - \beta \cdot center_y \\ -\beta\alpha\beta \cdot center_x - (1-\alpha) \cdot center_y \end{bmatrix}$$

Łącząc obie metody obliczania macierzy odwzorowania, można na przykład wybrany obraz obrócić, przeskalować i przekształcić.

cv::transform() — przekształcenia afiniczne zbiorów rzadkich

Wiesz już, że do pracy ze strukturami gęstymi służy funkcja `cv::warpAffine()`. Natomiast do odwzorowań rzadkich (tzn. list indywidualnych punktów) najlepiej nadaje się funkcja `cv::transform()`. Może pamiętasz z rozdziału 5., że metoda ta ma następujący prototyp:

```
void cv::transform(  
    cv::InputArray src, // wejściowa tablica o wymiarach  $N \times 1$  ( $D_s$  kanałów)  
    cv::OutputArray dst, // wyjściowa tablica o wymiarach  $N \times 1$  ( $D_d$  kanałów)  
    cv::InputArray mtx // macierz przekształcenia ( $D_s \times D_d$ )  
);
```

Generalnie `src` jest tablicą o wymiarach $N \times 1$ zawierającą D_s kanałów, gdzie N jest liczbą punktów do przekształcenia, a D_s jest wymiarem tych punktów źródłowych. Wyjściowa tablica `dst` będzie miała taki sam rozmiar, ale może mieć inną liczbę kanałów D_d . Macierz przekształcenia `mtx` ma wymiary $D_s \times D_d$ i jest stosowana do każdego elementu tablicy `src`, po czym wyniki zostają wstawione do tablicy `dst`.

Należy zauważyć, że funkcja `cv::transform()` działa na kanałowych indeksach każdego punktu w tablicy. W odniesieniu do aktualnego problemu zakładamy, że tablica ta jest w istocie dużym wektorem ($N \times 1$ lub $1 \times N$) takich wielokanałowych obiektów. Powinniśmy pamiętać, że indeks, do którego odnosi się macierz przekształcenia, jest indeksem kanału, a nie „wektorowym” indeksem tej dużej tablicy.

W przypadku przekształceń, które są prostymi rotacjami w danej przestrzeni kanału, nasza macierz przekształcenia `mtx` będzie tylko macierzą o wymiarach 2×2 i można ją zastosować bezpośrednio do dwukanałowych indeksów tablicy `src`. W niektórych prostych przypadkach dotyczy to rotacji, rozciągania i zniekształcania. Zazwyczaj jednak do przeprowadzenia ogólnego przekształcenia afinicznego (w tym translacji i rotacji wokół dowolnego środka itd.) konieczne jest zwiększenie liczby kanałów w `src` do trzech, tak aby otrzymać bardziej typową macierz przekształcenia afinicznego o wymiarach 2×3 . W tym przypadku wszystkie elementy w trzecim kanale muszą zostać ustawione na 1 (tzn. punkty muszą być podane we współrzędnych homogenicznych). Oczywiście tablica wyjściowa nadal będzie miała dwa kanały.

cv::invertAffineTransform() — odwrotne przekształcenie afiniczne

Mając dane przekształcenie afiniczne reprezentowane przez macierz o wymiarach 2×3 , często trzeba wykonać operację odwrotną, w celu przywrócenia wszystkich przekształconych punktów na ich pierwotne miejsca. Można to zrobić za pomocą funkcji `cv::invertAffineTransform()`:

```
void cv::invertAffineTransform(  
    cv::InputArray M, // wejściowa macierz o wymiarach  $2 \times 3$   
    cv::OutputArray iM // wyjściowa macierz także o wymiarach  $2 \times 3$   
);
```

Funkcja ta pobiera macierz `M` o wymiarach 2×3 i zwraca inną macierz `iM` o wymiarach 2×3 , która jest odwrotnością `M`. Funkcja `cv::invertAffineTransform()` tak naprawdę nie działa na żadnym obrazie, lecz jedynie dostarcza przekształcenie odwrotne. Mając macierz `iM`, można jej używać w taki sam sposób, jak używałoby się `M` w funkcjach `cv::warpAffine()` i `cv::transform()`.

Przekształcenie perspektywiczne

Aby skorzystać z większej elastyczności przekształceń perspektywicznych (zwanymi też homografiami), potrzebujemy nowej funkcji, która pozwoli nam wyrazić tę szerszą klasę transformacji. Przede wszystkim musimy podkreślić, że choć rzutowanie perspektywiczne w całości definiuje pojedyncza macierz, nie jest to rodzaj przekształcenia liniowego. Wynika to z faktu, że ten rodzaj transformacji wymaga podzielenia przez ostatni wymiar (zazwyczaj Z — zobacz rozdział 19.) i w związku z tym traci po drodze jeden wymiar.

Podobnie jak w przypadku przekształceń afinicznych, operacje na obrazach (przekształcenia gęste) wykonuje się za pomocą innych funkcji niż operacje na zbiorach punktów (przekształcenia rzadkie).

`cv::warpPerspective()` — gęste przekształcenie perspektywiczne

Gęste przekształcenie perspektywiczne w OpenCV wykonuje się za pomocą funkcji analogicznej do funkcji gęstego przekształcenia afinicznego. Mówiąc konkretnie: prawie wszystkie argumenty funkcji `cv::warpPerspective()` pokrywają się z argumentami funkcji `cv::warpAffine()`. Drobnym, ale jakże znaczącym wyjątkiem jest to, że macierz odwzorowania musi mieć wymiary 3×3 .

```
void cv::warpPerspective(
    cv::InputArray src,                // obraz wejściowy
    cv::OutputArray dst,              // obraz wynikowy
    cv::InputArray M,                 // macierz przekształcenia 3x3
    cv::Size dsize,                   // docelowy rozmiar obrazu
    int flags = cv::INTER_LINEAR,     // interpolacja, odwrotna
    int borderMode = cv::BORDER_CONSTANT, // metoda ekstrapolacji
    const cv::Scalar& borderValue = cv::Scalar() // dla stałych krawędzi
);
```

Każdy element w tablicy docelowej jest obliczany na podstawie elementu z tablicy źródłowej o lokalizacji wyrażonej za pomocą następującego wzoru:

$$dst(x, y) = src \left(\frac{M_{00}x + M_{01}y + M_{02}}{M_{20}x + M_{21}y + M_{22}}, \frac{M_{10}x + M_{11}y + M_{12}}{M_{20}x + M_{21}y + M_{22}} \right)$$

Tak jak w przypadku przekształcenia afinicznego, lokalizacja wskazywana przez prawą stronę tego równania z reguły nie jest całkowitoliczbowa. Argument `flags` określa metodę interpolacji i może przyjmować takie same wartości jak analogiczny argument funkcji `cv::warpAffine()`.

`cv::getPerspectiveTransform()` — obliczanie macierzy rzutowania perspektywicznego

Tak jak w przypadku przekształcenia afinicznego, dla którego obliczaliśmy macierz odwzorowania w poprzednim przykładzie kodu, macierz przekształcenia możemy obliczyć przy użyciu specjalnej funkcji pobierającej listę punktów:

```
cv::Mat cv::getPerspectiveTransform( // zwraca macierz o wymiarach 3x3
    const cv::Point2f* src,          // współrzędne *czterech* wierzchołków
    const cv::Point2f* dst           // współrzędne docelowe, cztery wierzchołki
);
```

Teraz argumenty `src` i `dst` reprezentują tablice zawierające po cztery (nie trzy) punkty, dzięki czemu możemy niezależnie kontrolować, jak rogi (zazwyczaj) prostokąta z `src` mają być odwzorowane w (zazwyczaj) romb w `dst`. Nasze przekształcenie jest całkowicie zdefiniowane przez wyznaczone miejsca docelowe czterech punktów źródłowych. Jak wspominaliśmy wcześniej, w przypadku przekształceń perspektywicznych wartością zwrótną będzie tablica o wymiarach 3×3 (przykładowy kod przedstawiliśmy na listingu 11.2). Nie licząc tego, że macierz ma wymiary 3×3 , i zamiany trzech punktów kontrolnych na cztery, przekształcenie perspektywiczne jest analogiczne do opisanego wcześniej przekształcenia afinicznego.

Listing 11.2. Przykład przekształcenia perspektywicznego

```
#include <opencv2/opencv.hpp>
#include <iostream>

using namespace std;

int main(int argc, char** argv) {

    if(argc != 2) {
        cout << "Zniekształcenie perspektywiczne\nSposób użycia: " << argv[0] << " <imagedata>\n" << endl;
        return -1;
    }

    Mat src = cv::imread(argv[1],1);
    if( src.empty() ) { cout << "Nie udało się załadować " << argv[1] << endl; return -1; }

    cv::Point2f srcQuad[] = {
        cv::Point2f(0, 0), // źródło, lewy górny
        cv::Point2f(src.cols-1, 0), // źródło, prawy górny
        cv::Point2f(src.cols-1, src.rows-1), // źródło, prawy dolny
        cv::Point2f(0, src.rows-1) // źródło, lewy dolny
    };

    cv::Point2f dstQuad[] = {
        cv::Point2f(src.cols*0.05f, src.rows*0.33f),
        cv::Point2f(src.cols*0.9f, src.rows*0.25f),
        cv::Point2f(src.cols*0.8f, src.rows*0.9f),
        cv::Point2f(src.cols*0.2f, src.rows*0.7f)
    };

    // OBLICZANIE MACIERZY PERSPEKTYWY
    //
    cv::Mat warp_mat = cv::getPerspectiveTransform(srcQuad, dstQuad);
    cv::Mat dst;
    cv::warpPerspective(src, dst, warp_mat, src.size(), cv::INTER_LINEAR,
        cv::BORDER_CONSTANT, cv::Scalar());

    for( int i = 0; i < 4; i++ )
        cv::circle(dst, dstQuad[i], 5, cv::Scalar(255, 0, 255), -1, cv::AA);

    cv::imshow("Test przekształcenia perspektywicznego", dst);
    cv::waitKey();
    return 0;
}
```

cv::perspectiveTransform() — rzadkie przekształcenia perspektywiczne

Funkcja `cv::perspectiveTransform()` to specjalna procedura wykonująca przekształcenia perspektywiczne na listach punktów. Funkcja `cv::transform()` jest ograniczona do operacji liniowych, przez co nie jest w stanie prawidłowo wykonać przekształcenia perspektywicznego. Wynika to z faktu, że tego typu transformacje wymagają dzielenia przez trzecią współrzędną reprezentacji homogenicznej ($x = f \cdot X/Z$, $y = f \cdot Y/Z$). Zawsze jednak możemy skorzystać ze specjalnej funkcji `cv::perspectiveTransform()`:

```
void cv::perspectiveTransform(  
    cv::InputArray src, // wejściowa tablica o wymiarach N×1 (2 lub 3 kanały)  
    cv::OutputArray dst, // wyjściowa tablica o wymiarach N×1 (2 lub 3 kanały)  
    cv::InputArray mtx // macierz przekształcenia (3×3 lub 4×4)  
);
```

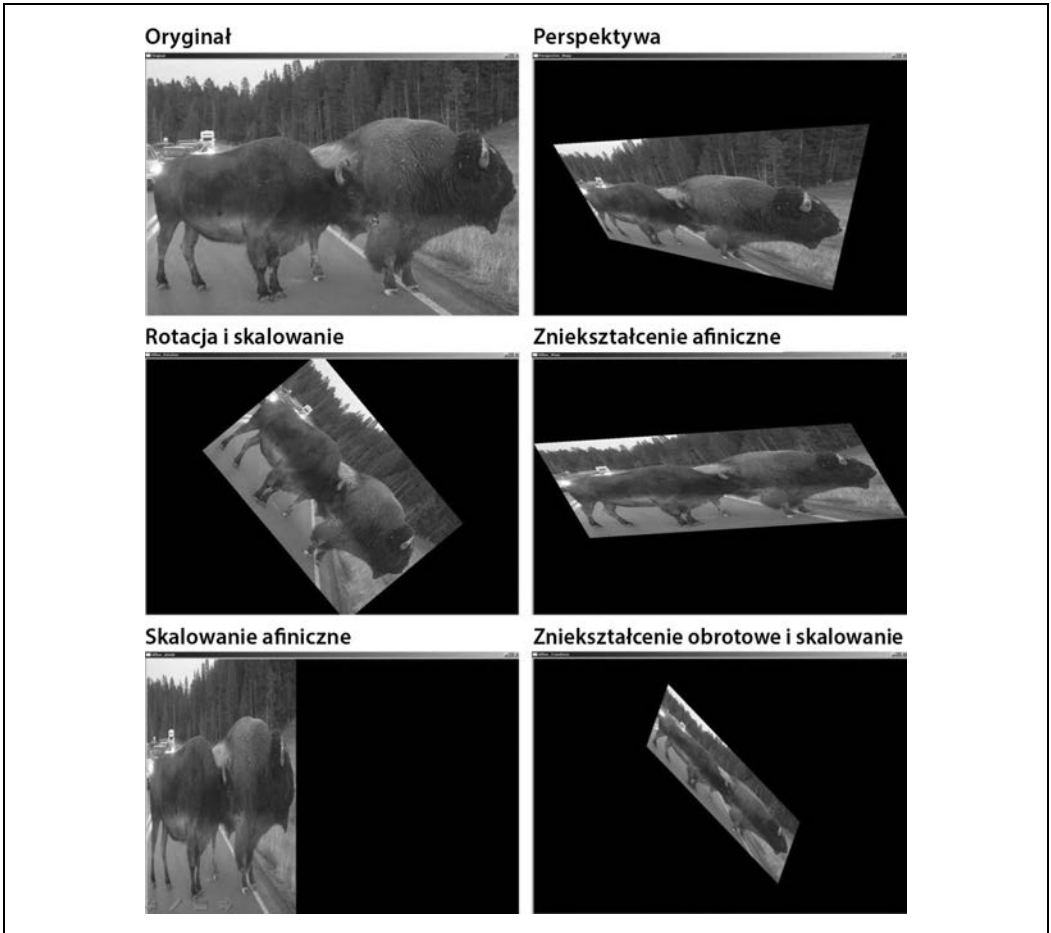
Jak zwykle argumenty `src` i `dst` reprezentują odpowiednio tablicę punktów źródłowych do przekształcenia i tablicę punktów powstałych w wyniku tej operacji. Tablice te powinny zawierać po dwa lub trzy kanały. Macierz `mtx` może mieć wymiary 3×3 lub 4×4. Jeśli jest to macierz o wymiarach 3×3, to funkcja wykonuje rzutowanie z dwóch wymiarów na dwa. Jeżeli macierz ta ma wymiary 4×4, to zostaje wykonane rzutowanie z trzech wymiarów na trzy.

W aktualnym kontekście przekształcamy zbiór punktów obrazu na inny zbiór punktów obrazu, co wygląda na odwzorowywanie z dwóch wymiarów na dwa wymiary. Nie jest to jednak do końca prawdą, ponieważ przekształcenie perspektywiczne w istocie polega na odwzorowywaniu punktów z dwuwymiarowej płaszczyzny osadzonej w przestrzeni trójwymiarowej na (inną) podpłaszczyznę dwuwymiarową. Można powiedzieć, że jest to taka sama czynność, jaką wykonuje kamera. (Bardziej szczegółowo omawiamy ten temat w dalszych rozdziałach, przy okazji omawiania kamery). Kamera pobiera punkty w trzech wymiarach i odwzorowuje je na dwa wymiary przetwornika kamery. O to zasadniczo chodzi w przypadku, gdy punkty źródłowe są podawane we współrzędnych homogenicznych. Dodajemy wymiar do tych punktów, wprowadzając wymiar Z i ustawiając wszystkie wartości w tym wymiarze na 1. Przekształcenie rzutowania jest wówczas rzutowaniem z powrotem z tej przestrzeni do dwuwymiarowej przestrzeni na wyjściu. W ten pokrętny sposób wyjaśniamy, dlaczego przy odwzorowywaniu punktów z jednego obrazu do punktów w innym obrazie potrzebna jest macierz o wymiarach 3×3.

Rysunek 11.4 pokazuje wyniki przekształceń afinicznych i perspektywicznych przedstawionych na listingach 11.1 i 11.2. W przykładach tych transformacji podaliśmy prawdziwe obrazy. Można je porównać z prostymi schematami pokazanymi na rysunku 11.3.

Ogólne odwzorowania

Omawiane do tej pory przekształcenia afiniczne i perspektywiczne to specjalne przypadki ogólniejszego procesu. Zasadniczo obie te transformacje bazują na tej samej zasadzie: pobierają piksele z jednego miejsca w obrazie źródłowym i odwzorowują je w innym miejscu w obrazie docelowym. Istnieją też inne operacje o takiej samej strukturze. W tej sekcji opisujemy kilka kolejnych przekształceń tego typu, a następnie przedstawiamy dostępne w OpenCV narzędzia do implementacji własnych ogólnych przekształceń opartych na odwzorowaniach.

Rysunek 11.4. Odwzorowania perspektywiczne i afiniczne obrazu

Odwzorowania biegunowe

W rozdziale 5. krótko nadmieniliśmy o dwóch funkcjach, `cv::cartToPolar()` i `cv::polarToCart()`, za pomocą których można konwertować tablice punktów kartezjańskich x, y na tablice punktów biegunowych $r-\theta$ (lub odwrotnie).

Między funkcjami odwzorowania biegunowego oraz funkcjami przekształceń perspektywicznych i afinicznych występuje drobna niespójność stylistyczna. Funkcje odwzorowania biegunowego do reprezentacji wektorów dwuwymiarowych wymagają podania par tablic jednokanałowych, a nie dwukanałowych. Źródłem tej różnicy jest sposób, w jaki te różne funkcje są tradycyjnie używane, i nie ma to związku z żadnymi wewnętrznymi mechanizmami ich działania.

Choć funkcje `cv::cartToPolar()` i `cv::polarToCart()` są wykorzystywane przez bardziej skomplikowane procedury (np. opisana dalej `cv::logPolar()`), mogą być też przydatne same w sobie.

cv::cartToPolar() — konwersja współrzędnych kartezjańskich na biegunowe

Do zamiany współrzędnych kartezjańskich na biegunowe służy funkcja `cv::cartToPolar()`:

```
void cv::cartToPolar(
    cv::InputArray x,           // wejściowa jednocanalowa tablica współrzędnych x
    cv::InputArray y,           // wejściowa jednocanalowa tablica współrzędnych y
    cv::OutputArray magnitude, // wyjściowa jednocanalowa tablica promieni wodzących
    cv::OutputArray angle,     // wyjściowa jednocanalowa tablica kątów
    bool angleInDegrees = false // true oznacza stopnie, false — radiany
);
```

Dwa pierwsze argumenty, x i y , są tablicami jednocanalowymi. Jednak nie reprezentują one tylko list punktów, lecz **pole wektorowe**¹⁰, w którym składnik x danego punktu reprezentuje odpowiednia wartość z tablicy x , a składnik y — odpowiednia wartość z tablicy y . Natomiast wyniki tej funkcji znajdują się w tablicach `magnitude` i `angle`. Każdy punkt w `magnitude` reprezentuje długość wektora w tym punkcie z tablic x i y , a każdy punkt w `angle` reprezentuje kąt skierowany tego wektora. Kąty zapisane w `angles` domyślnie są podawane w radianach, to znaczy w przedziale $[0, 2\pi)$. Jeżeli jednak argumentowi `angleInDegrees` zostanie przypisana wartość `true`, to kąty w `angle` będą zapisywane w stopniach w przedziale $[0, 360)$. Ponadto należy zauważyć, że kąty są obliczane (w przybliżeniu) według wzoru $\text{atan2}(y, x)$, w związku z czym kąt 0 odpowiada wektorowi skierowanemu w kierunku $\hat{x}$.

Jeśli zastanawiasz się, gdzie można by zastosować tę funkcję, wyobraź sobie, że obliczyłeś już pochodne x i y obrazu za pomocą funkcji `cv::Sobel()` albo przy użyciu funkcji splotu za pośrednictwem funkcji `cv::DFT()` lub `cv::filter2D()`. Jeżeli pochodne x zostały zapisane w obrazie `dx_img`, a pochodne y — w obrazie `dy_img`, to można sporządzić histogram wykrywania kątów krawędzi, to znaczy można zebrać wszystkie kąty, dla których moduł lub moc piksela na krawędzi przekracza pewien określony próg. Aby wykonać takie obliczenia, najpierw trzeba utworzyć dwa nowe obrazy docelowe (i na przykład nadać im nazwy `img_mag` i `img_angle`) na pochodne kierunkowe, a następnie posłużyć się funkcją `cvCartToPolar(dx_img, dy_img, img_mag, img_angle, 1)`. Później mogliśmy sporządzić histogram na podstawie danych z `img_angle`, które pobieralibyśmy pod warunkiem, że odpowiedni „piksel” w `img_mag` jest powyżej ustalonego przez nas prog.

Funkcje rozpoznawania obrazu i graficzne omawiamy w rozdziale 22. Opisany tu proces stanowi podstawę obliczania ważnej składowej rozpoznawania obiektów — **HOG** (ang. *histogram of oriented gradients*).

cv::polarToCart() — konwersja współrzędnych biegunowych na kartezjańskie

Funkcja `cv::cartToPolar()` zamienia współrzędne biegunowe na kartezjańskie.

```
void cv::polarToCart(
    cv::InputArray magnitude, // wyjściowa jednocanalowa tablica promieni wodzących
    cv::InputArray angle,     // wyjściowa jednocanalowa tablica kątów
    cv::OutputArray x,        // wejściowa jednocanalowa tablica x
    cv::OutputArray y,        // wejściowa jednocanalowa tablica y
    bool angleInDegrees = false // true oznacza stopnie, false — radiany
);
```

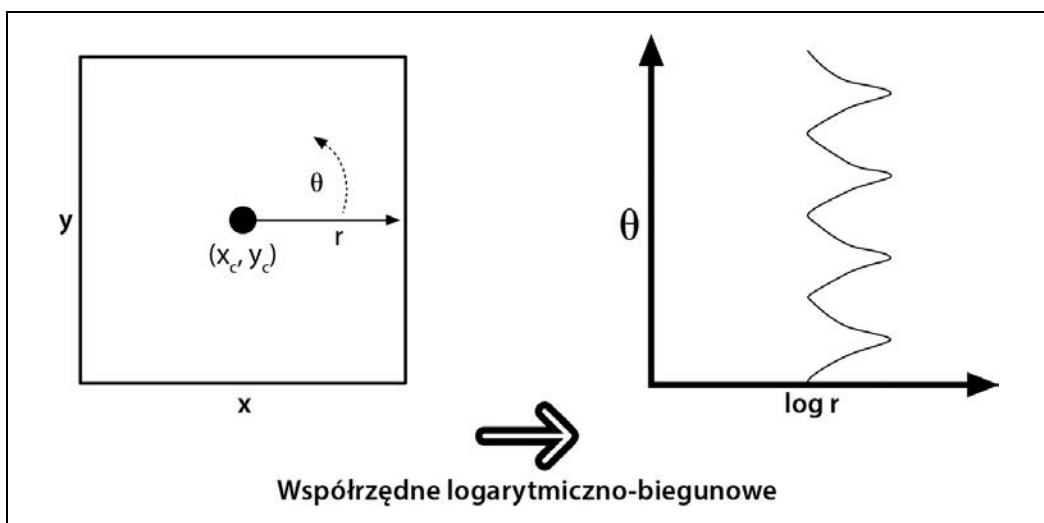
¹⁰ Jeśli ktoś nie jest obeznany z pojęciem pola wektorowego, to może je sobie wyobrazić jako dwuskładnikowy wektor powiązany z każdym punktem „obrazu”.

Operacja zamiany współrzędnych biegunowych na kartezjańskie również jest często przydatna. Przyjmuje praktycznie takie same argumenty jak `cv::cartToPolar()`, tylko że tym razem tablice odległości od bieguna i kątów są danymi wejściowymi, a x i y — wyjściowymi.

Współrzędne logarytmiczno-biegunowe

W odniesieniu do obrazów dwuwymiarowych przekształcenie logarytmiczno-biegunowe [Schwartz80] polega na zamianie współrzędnych kartezjańskich na logarytmiczno-biegunowe: $(x, y) \leftrightarrow re^{i\theta}$, gdzie $r = \sqrt{x^2 + y^2}$, a $\theta = \text{atan2}(y, x)$. Aby następnie wyodrębnić współrzędne biegunowe do przestrzeni (ρ, θ) względnej w odniesieniu do pewnego punktu centralnego (x_c, y_c) , należy obliczyć logarytm w taki sposób, że $\rho = \log\left(\sqrt{(x - x_c)^2 + (y - y_c)^2}\right)$ oraz $\theta = \text{atan2}(y - y_c, x - x_c)$. Na

potrzeby obróbki obrazów — gdy trzeba „upchnąć” interesujące nas dane w dostępnej pamięci graficznej — do ρ zazwyczaj stosuje się współczynnik skalowania m . Po lewej na rysunku 11.5 widać kwadratowy obiekt, a po prawej — jego wersję zakodowaną w przestrzeni logarytmiczno-biegunowej.

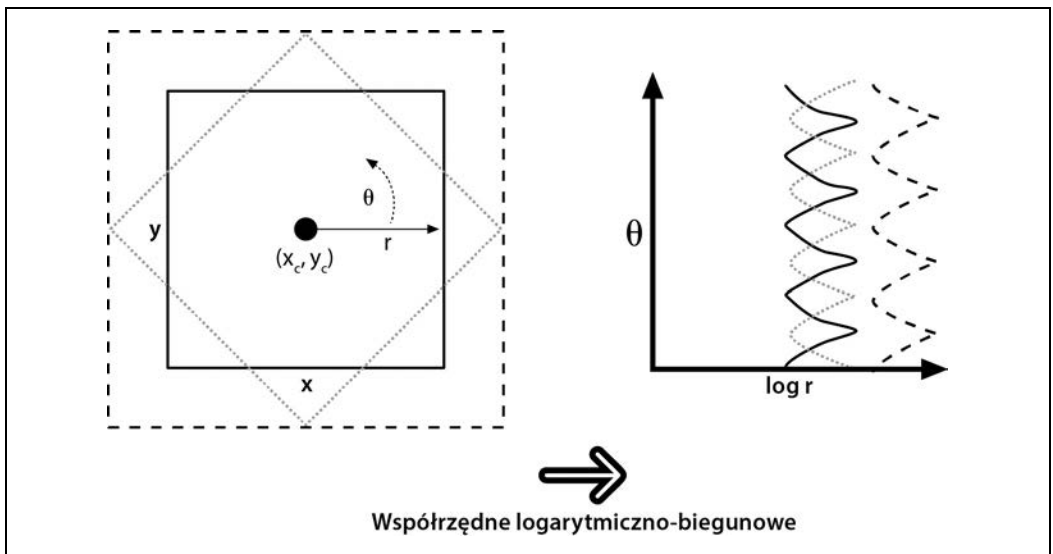

Rysunek 11.5. Przekształcenie logarytmiczno-biegunowe odwzorowuje współrzędne (x, y) na $(\log(r), \theta)$. W tym przykładzie pokazaliśmy kwadrat przedstawiony w układzie współrzędnych logarytmiczno-biegunowych

Można się zastanawiać, po co w ogóle coś takiego robić. Konwersja na współrzędne logarytmiczno-biegunowe ma jednak korzenie w obserwacji ludzkiego wzroku. W oku znajduje się niewielki, ale bardzo gęsty obszar fotoreceptorów (**dołek środkowy siatkówki oka**), poza którym gęstość receptorów raptownie spada (w tempie wykładniczym). Spójrz na dowolny punkt na ścianie i w polu widzenia w odległości na wyciągnięcie ręki ustaw palec. Następnie cały czas patrząc w ten wybrany punkt na ścianie, powoli przesuwaj palec w bok. Zwróć uwagę, jak szybko obraz palca staje się nieostry podczas przesuwania go sprzed zasięgu dołka środkowego siatkówki. Ta anatomiczna struktura ma też pewne interesujące właściwości matematyczne (ich opis wykracza poza zakres tematyczny tej książki) dotyczące zachowywania kątów przecięcia linii.

Dla nas najważniejsze jest to, że przy użyciu przekształcenia na współrzędne logarytmiczno-biegunowe można stworzyć dwuwymiarowe niezmiennie reprezentacje widoków obiektu przez przesunięcie środka ciężkości przekształconego obrazu do ustalonego punktu na płaszczyźnie logarytmiczno-biegunowej. Na rysunku 11.6 po lewej pokazane są trzy figury, które chcemy rozpoznać jako kwadraty. Trudność polega na tym, że każda z nich wygląda całkiem inaczej od pozostałych. Jedna jest znacznie większa od pozostałych dwóch, a inna jest przekręcona. Po prawej stronie ilustracji widać wynik zamiany na współrzędne logarytmiczno-biegunowe. Zwróć uwagę, że różnice w rozmiarze na płaszczyźnie (x,y) zostały zamienione na przesunięcia względem osi $\log(r)$ na płaszczyźnie logarytmiczno-biegunowej, a różnice w rotacji skutkują przesunięciami względem osi θ . Jeśli weźmiemy przekształcony środek każdego kwadratu na płaszczyźnie logarytmiczno-biegunowej i przenieśmy go do jakiegoś ustalonego punktu, to wszystkie kwadraty na tej płaszczyźnie okażą się identyczne. Oznacza to rodzaj niezmienności w odniesieniu do rotacji i skalowania w dwóch wymiarach¹¹.

Rysunek 11.6. Logarytmiczno-biegunowe przekształcenie obróconych i przeskalowanych kwadratów. Rozmiar zamienia się na przesunięcie względem osi $\log(r)$, a rotacja — na przesunięcie względem osi θ

¹¹ W rozdziale 22. szczegółowo opisujemy techniki rozpoznawania. Na razie wystarczy zauważyć, że wykonywanie transformacji na współrzędne logarytmiczno-biegunowe całego obiektu nie byłoby dobrym pomysłem, ponieważ przekształcenia takie są wrażliwe na dokładne położenie punktów centralnych. W przypadku rozpoznawania obiektów prawdopodobnie lepszym rozwiązaniem byłoby wykrycie zbiorów kluczowych punktów (np. rogów albo zarysów), przycięcie tych widoków, a następnie wykorzystanie środków tych punktów kluczowych jako środków logarytmiczno-biegunowych. Przy użyciu tych lokalnych przekształceń logarytmiczno-biegunowych można następnie stworzyć lokalne właściwości, które są (częściowo) niezmiennie w odniesieniu do rotacji i skalowania i które można powiązać z obiektem wizualnym.

cv::logPolar()

Funkcja OpenCV do wykonywania przekształceń logarytmiczno-biegunowych to cv::logPolar():

```
void cv::logPolar(
    cv::InputArray src,           // obraz wejściowy
    cv::OutputArray dst,        // obraz wynikowy
    cv::Point2f center,         // środek przekształcenia
    double m,                   // współczynnik skalowania
    int flags = cv::INTER_LINEAR // tryby interpolacji i wypełniania
    | cv::WARP_FILL_OUTLIERS
);
```

Argumenty src i dst to typowe obrazy wejściowy i wyjściowy. Parametr center określa punkt centralny (x_c, y_c) przekształcenia logarytmiczno-biegunowego. Parametr m reprezentuje współczynnik skalowania, który należy zdefiniować, aby interesujące nas właściwości zdominowały dostępny obszar obrazu. Parametr flags służy do wybierania metody interpolacji. Do wyboru są standardowe metody interpolacji dostępne w bibliotece OpenCV (tabela 11.1). Różne metody można łączyć z jednym lub dwoma następującymi znacznikami: CV::WARP_FILL_OUTLIERS (wypełnienie punktów, które w przeciwnym razie byłyby niezdefiniowane) oraz CV::WARP_INVERSE_MAP (obliczanie odwrotnego odwzorowania ze współrzędnych logarytmiczno-biegunowych na kartezjańskie).

Na listingu 11.3 przedstawiony jest przykładowy program z użyciem współrzędnych logarytmiczno-biegunowych, w którym pokazujemy transformacje w obie strony. Rysunek 11.7 przedstawia efekty zastosowania tych operacji do zdjęcia.

Rysunek 11.7. Przykład zastosowania przekształcenia na zdjęciu losia, ze środkiem transformacji w białym punkcie po lewej stronie; po prawej widać efekt przekształcenia

Listing 11.3. Przykład przekształcenia logarytmiczno-biegunowego

```
#include <opencv2/opencv.hpp>
#include <iostream>

using namespace std;
```

```

int main(int argc, char** argv) {

    if(argc != 3) {
        cout << "LogPolar\nSposób użycia: " <<argv[0] <<" <imagename> <M value>\n" <<"<M value>-30
        ↪zazwyczaj wystarczy\n";
        return -1;
    }

    cv::Mat src = cv::imread(argv[1],1);

    if( src.empty() ) { cout << "Nie udało się załadować " << argv[1] << endl; return -1; }

    double M = atof(argv[2]);
    cv::Mat dst(src.size(), src.type(), src2(src.size(), src.type()));

    cv::logPolar(
        src,
        dst,
        cv::Point2f(src.cols*0.5f, src.rows*0.5f),
        M,
        cv::INTER_LINEAR | cv::WARP_FILL_OUTLIERS
    );
    cv::logPolar(
        dst,
        src2,
        cv::Point2f(src.cols*0.5f, src.rows*0.5f),
        M,
        cv::INTER_LINEAR | cv::WARP_INVERSE_MAP
    );
    cv::imshow( "log-polar", dst );
    cv::imshow( "inverse log-polar", src2 );

    cv::waitKey();

    return 0;
}

```

Odwzorowania arbitralne

Czasami interpolację wykonujemy programowo, to znaczy mamy pewien algorytm odwzorowania i go po prostu stosujemy. Zdarzają się jednak przypadki, gdy wolimy odwzorowanie przeprowadzić samodzielnie. Zanim zaczniemy zgłębiać tajniki metod obliczania (i stosowania) takich odwzorowań, najpierw przyjrzymy się funkcji stosowania odwzorowań, na której bazują wszystkie te pozostałe metody.

Jednym z typowych zastosowań funkcji `cv::remap()` jest rektyfikacja (korekta zniekształceń) obrazów skalibrowanych i stereo. W rozdziałach 18. i 19. opisujemy funkcje konwertujące obliczone zniekształcenia spowodowane przez kamerę na parametry mapx i mapy.

Krótko mówiąc: funkcja OpenCV, której nam teraz trzeba, to `cv::remap()`.

`cv::remap()` — ogólne odwzorowanie obrazu

```

void cv::remap(
    cv::InputArray src,                // obraz wejściowy
    cv::OutputArray dst,              // obraz wynikowy
    cv::InputArray map1,              // docelowy x dla piksela źródłowego
    cv::InputArray map2,              // docelowy y dla piksela źródłowego

```

```

int interpolation = cv::INTER_LINEAR,           // interpolacja, odwrotność
int borderMode = cv::BORDER_CONSTANT,        // metoda ekstrapolacji
const cv::Scalar& borderValue = cv::Scalar() // dla stałych krawędzi
);

```

Dwa pierwsze argumenty tej funkcji to odpowiednio obraz wejściowy i wynikowy. Następne dwa argumenty, `map1` i `map2`, wskazują docelowe wartości współrzędnych x i y wyznaczających lokalizację danego piksela. Przy ich użyciu definiuje się własne ogólne odwzorowanie. Tablice te powinny mieć taki sam rozmiar jak tablica źródłowa i wynikowa oraz muszą być typu `CV_16C2`, `CV_32C1` lub `CV_32C2`. Odwzorowania niecałkowitoliczbowe również są dozwolone. W takim przypadku funkcja `cv::remap()` automatycznie wykonuje obliczenia interpolacyjne.

Następny argument to `interpolation`. Jego wartość wskazuje funkcji `cv::remap()`, jak dokładnie ma przeprowadzić interpolację. Dostępne są wszystkie metody wymienione w tabeli 11.1 z wyjątkiem `cv::INTER_AREA`, która nie została zaimplementowana dla funkcji `cv::remap()`.

Renowacja obrazów

Wiele obrazów zawiera różne usterki. Podczas wykonywania zdjęć obiektyw może być zabrudzony albo zachlapany wodą, a stare zdjęcia bywają podrapane lub w inny sposób uszkodzone. Ratunkiem w takich sytuacjach może być zastosowanie techniki rekonstrukcji (ang. *inpainting*) [Telea04], czyli metody retuszu polegającej na pobieraniu informacji o kolorze i teksturze na krawędziach zniszczonego obszaru, a następnie powielaniu i mieszanii takich samych pikseli w tym obszarze. Na rysunku 11.8 pokazany jest przykład, w którym technika ta została zastosowana do pozbycia się napisu ze zdjęcia.

Rysunek 11.8. Po lewej: obraz zniszczony przez napis; po prawej: obraz wyretuszowany za pomocą techniki *inpaintingu*

Inpainting

Metoda inpaintingu sprawdza się tylko wówczas, gdy zniszczony obszar nie jest zbyt gruby, to znaczy na jego obwodzie pozostało wystarczająco informacji na temat tekstury i koloru, aby można było dokonać uzupełnienia brakującej części. Rysunek 11.9 pokazuje, co się dzieje, gdy uszkodzony obszar jest za duży.

Rysunek 11.9. Technika inpaintingu nie jest czarodziejską różdżką do odzyskiwania całkowicie utraconych tekstur. Na zdjęciu po lewej całkowicie wymazano gniazdo nasienne pomarańczy, przez co na zdjęciu po prawej owoc został uzupełniony teksturą miąższu

Oto prototyp funkcji `cv::inpaint()`:

```
void cv::inpaint(  
    cv::InputArray src,           // obraz wejściowy, 8 bitów, 1 lub 3 kanały  
    cv::InputArray inpaintMask, // 8 bitów, 1 kanał, niezerowe piksele  
    cv::OutputArray dst,        // obraz wynikowy  
    double inpaintRadius,      // promień obszaru do uwzględnienia wokół piksela  
    int flags                   // może mieć wartość NS lub TELEA  
);
```

Argument `src` reprezentuje 8-bitowy jednokanałowy obraz w skali szarości lub trzykanałowy obraz kolorowy, który ma być poddany operacji retuszu. Argument `inpaintMask` to 8-bitowy jednokanałowy obraz o takim samym rozmiarze jak `src`, w którym zniszczone obszary (np. napis widoczny po lewej stronie na rysunku 11.8) zostały zaznaczone niezerowymi pikselami. Wszystkie pozostałe piksele w tym obrazie są ustawione na 0. Wynik zostanie zapisany w obrazie `dst`, który musi mieć taki sam rozmiar i taką samą liczbę kanałów jak `src`. Argument `inpaintRadius` określa promień obszaru wokół każdego „wmalowywanego” piksela, jaki ma zostać wliczony w jego kolor wynikowy. Jak widać na rysunku 11.9, piksele wewnętrzne znajdujące się w odpowiednio dużym obszarze mogą w całości przyjmować kolory od innych „wmalowanych” pikseli, które znajdują się bliżej krawędzi. Prawie zawsze argument ten powinien mieć niewielką wartość, rzędu 3, ponieważ zbyt duży promień spowoduje powstanie widocznego zamazania. I wreszcie za pomocą parametru `flags` można eksperymentować z dwiema metodami inpaintingu: `cv::INPAINT_NS` (metoda Naviera-Stokesa) i `cv::INPAINT_TELEA` (autorem tej metody jest A. Telea).

Usuwanie szumów

Kolejnym poważnym problemem dotyczącym obrazów jest szum. Jego głównym źródłem w wielu przypadkach są niedostatki oświetlenia przy wykonywaniu zdjęcia. W słabym oświetleniu aparat musi zastosować wzmocnienie sygnału, w wyniku czego dochodzi także do wzmocnienia szumu. Niedoskonałości tego typu mają zwykle charakter rozproszonych punktów o zbyt dużej lub zbyt małej jasności, choć zdarzają się też odbarwienia na kolorowych obrazach.

W OpenCV zaimplementowany jest algorytm usuwania szumów o nazwie **FNLMD** (ang. *Fast Non-Local Means Denoising*), który powstał na podstawie prac Antoniego Buadesa, Bartomeu Colla i Jeana-Michela Morela [Buades05]. Podczas gdy działanie prostych algorytmów odsumiających z reguły opiera się na uśrednianiu wartości indywidualnych pikseli na podstawie wartości pikseli sąsiednich, centralną koncepcją algorytmu FNLMD jest wyszukiwanie *podobnych pikseli* w innych częściach obrazu i uśrednianie wartości w odniesieniu do nich. Podobne do siebie piksele to nie takie, które mają zbliżone kolor lub intensywność, lecz takie, które znajdują się w podobnym otoczeniu. Pomysł ten opiera się na spostrzeżeniu, że większość obrazów zawiera powtarzalne struktury, więc nawet jeśli dany piksel zostanie zniszczony przez szum, można go odzyskać na podstawie innych pikseli, które uniknęły tego losu.

Identyfikacja podobnych pikseli odbywa się przy użyciu okienka $B(p, s)$ ustawionego centralnie nad pikselem p i mającego rozmiar s . Po ustawieniu takiego okna nad punktem, który chcemy zmienić, możemy porównać jego zawartość z zawartością analogicznego okna ustawionego nad innym pikselem q . Kwadrat odległości między punktami $B(p, s)$ i $B(q, s)$ obliczamy według następującego wzoru:

$$d^2(B(p, s), B(q, s)) = \frac{1}{3(2s+1)} \sum_{c=1}^3 \sum_{j \in B(0, s)} (I_c(p+j) - I_c(q+j))^2$$

We wzorze tym c jest indeksem koloru, $I_c(p)$ reprezentuje intensywność obrazu w kanale c w punkcie p , a suma nad j dotyczy elementów płamy. Na podstawie kwadratu odległości przypisuje się każdemu pikselowi obrazu wagę względem piksela, który jest właśnie modyfikowany. Wagę tę obliczamy według następującego wzoru:

$$w(p, q) = e^{-\frac{\max(d^2 - 2\sigma^2, 0.0)}{h^2}}$$

W tej funkcji symbol σ oznacza spodziewaną wartość odchylenia standardowego szumów w obrazie (w jednostkach intensywności), natomiast h reprezentuje ogólny parametr filtrowania określający, jak szybko plamy będą stawać się nieistotne wraz ze wzrostem ich kwadratu odległości od modyfikowanej plamy. Generalnie rzecz biorąc, wzrost wartości h pociąga za sobą wzrost ilości usuniętego szumu, ale kosztem utraty pewnych szczegółów obrazu. Mniejsza wartość h pozwala lepiej zachować obraz, lecz pozostawia też więcej szumu.

Zwykle korzyści z uwzględniania plam bardzo oddalonych (w pikselach) od aktualizowanego piksela są coraz mniejsze, ponieważ liczba takich plam wzrasta kwadratowo wraz z dozwolonym dystansem. Dlatego normalnie definiuje się cały obszar, zwany **oknem wyszukiwania**, i w aktualizacji biorą udział tylko plamy znajdujące się w tym oknie. Wówczas aktualizacja bieżącego piksela jest obliczana

na podstawie zwykłej średniej ważonej wszystkich pozostałych pikseli w oknie wyszukiwania z wykorzystaniem zanikających wykładniczo wag¹². Dlatego algorytm ma w nazwie człon „nielokalny”. Plamy uwzględniane w retuszu danego piksela są tylko luźno skorelowane z lokalizacją tego piksela.

Implementacja algorytmu FNLMD w bibliotece OpenCV obejmuje kilka różnych funkcji, z których każda ma zastosowanie w nieco innej sytuacji.

Podstawowy algorytm FNLMD — funkcja `cv::fastNlMeansDenoising()`

```
void cv::fastNlMeansDenoising(
    cv::InputArray src,          // obraz wejściowy
    cv::OutputArray dst,       // obraz wynikowy
    float h = 3,                // parametr rozkładu wagi
    int templateWindowSize = 7, // rozmiar plam używanych do porównywania
    int searchWindowSize = 21   // maksymalna odległość plamy do uwzględnienia
);
```

Pierwsza z czterech funkcji implementujących algorytm FNLMD to `cv::fastNlMeansDenoising()`, która reprezentuje jego dokładną implementację. Tablica wynikowa `dst` jest obliczana z tablicy wejściowej `src` przy użyciu obszaru `templateWindowSize` i parametru rozkładu `h` oraz z uwzględnieniem plam w oknie `searchWindowSize`. Obraz może być jedno-, dwu- lub trzykanałowy oraz musi być typu `cv::U8`¹³. Tabela 11.2 zawiera wykaz niektórych wartości dostarczonych przez autorów algorytmu, na które można ustawiać parametr rozkładu `h`.

Tabela 11.2. Zalecane wartości dla funkcji `cv::fastNlMeansDenoising()` i obrazów w skali szarości

Szum: σ	Rozmiar plamy: s	Okno wyszukiwania	Parametr rozkładu
$0 < \sigma \leq 15$	3×3	21×21	$0.40 \cdot \sigma$
$15 < \sigma \leq 30$	5×5	21×21	$0.40 \cdot \sigma$
$30 < \sigma \leq 45$	7×7	35×35	$0.35 \cdot \sigma$
$45 < \sigma \leq 75$	9×9	35×35	$0.35 \cdot \sigma$
$75 < \sigma \leq 100$	11×11	35×35	$0.30 \cdot \sigma$

Algorytm FNLMD dla kolorowych obrazów — funkcja `cv::fastNlMeansDenoisingColor()`

```
void cv::fastNlMeansDenoisingColored(
    cv::InputArray src,          // obraz wejściowy
    cv::OutputArray dst,       // obraz wynikowy
    float h = 3,                // parametr rozkładu wagi jasności
    float hColor = 3,          // parametr rozkładu wagi koloru
    int templateWindowSize = 7, // rozmiar plam używanych do porównywania
    int searchWindowSize = 21   // największa brana pod uwagę odległość plamy
);
```

¹² W tym miejscu należy zwrócić uwagę na jeden drobiazg: waga wkładu piksela p w dotyczące go obliczenia wynosi $w(p,p) = e^0 = 1$. Generalnie oznacza to zbyt wysoką wagę względem innych podobnych pikseli, przez co wartość p zmienia się tylko odrobinę. Z tego względu wagę p określa się jako największą wartość z wag pikseli w obszarze $B(p,s)$.

¹³ Choć obraz ten może mieć kilka kanałów, funkcja ta nie jest najlepszym narzędziem do pracy z obrazami kolorowymi. W takim przypadku lepiej sprawdza się funkcja `cv::fastNlMeansDenoisingColored()`.

Drugi wariant algorytmu FNLMD służy do pracy z kolorowymi obrazami i przyjmuje tylko obrazy typu `cv::U8C3`. Choć zasadniczo za pomocą tego algorytmu można by było mniej lub bardziej bezpośrednio przetwarzać obraz w formacie RGB, w praktyce lepszym pomysłem jest jego przekonwertowanie na inną przestrzeń kolorów przed rozpoczęciem obliczeń. Funkcja `cv::fastNlMeansDenoising` $\hookrightarrow$ `Colored()` najpierw konwertuje obraz na przestrzeń kolorów LAB, następnie wykonuje algorytm FNLMD, a na koniec z powrotem konwertuje wynik na format RGB. Największą zaletą tego rozwiązania wiąże się z faktem, że w obrazie kolorowym, w efekcie, są trzy parametry rozkładu. Natomiast w reprezentacji RGB jest mało prawdopodobne, aby trzeba było ustawiać którykolwiek z nich na osobną wartość. W przestrzeni LAB przypisywanie komponentowi jasności innego parametru rozkładu niż komponentom kolorów jest czymś naturalnym. Funkcja `cv::fastNlMeansDenoising` $\hookrightarrow$ `Colored()` to umożliwiła. Argument `h` reprezentuje parametr rozkładu jasności, podczas gdy nowy parametr `hColor` dotyczy kanałów kolorów. Generalnie wartość parametru `hColor` jest nieco mniejsza od wartości `h`. W większości przypadków odpowiednia jest wartość 10. Tabela 11.3 zawiera wykaz niektórych wartości, na które można ustawić parametr rozkładu `h`.

Tabela 11.3. Zalecane wartości dla funkcji `cv::fastNlMeansDenoising()` i kolorowych obrazów

Szum: σ	Rozmiar plamy: s	Okna wyszukiwania	Parametr rozkładu: h
$0 < \sigma \leq 25$	3×3	21×21	$0.55 \cdot \sigma$
$25 < \sigma \leq 55$	5×5	35×35	$0.40 \cdot \sigma$
$55 < \sigma \leq 100$	7×7	35×35	$0.35 \cdot \sigma$

Algorytm FNLMD dla filmów — funkcje `cv::fastNlMeansDenoisingMulti()` i `cv::fastNlMeansDenoisingColorMulti()`

```
void cv::fastNlMeansDenoisingMulti(
    cv::InputArrayOfArrays srcImgs, // sekwencja kilku obrazów
    cv::OutputArray dst,           // obraz wynikowy
    int imgToDenoiseIndex,        // indeks obrazu do odsumienia
    int temporalWindowSize,       // liczba obrazów do użycia (nieparzysta)
    float h = 3,                  // parametr rozkładu wagi
    int templateWindowSize = 7,   // rozmiar plam porównawczych
    int searchWindowSize = 21    // maksymalna odległość plamy
);
void cv::fastNlMeansDenoisingColoredMulti(
    cv::InputArrayOfArrays srcImgs, // sekwencja kilku obrazów
    cv::OutputArray dst,           // obraz wynikowy
    int imgToDenoiseIndex,        // indeks obrazu do odsumienia
    int temporalWindowSize,       // liczba obrazów do użycia (nieparzysta)
    float h = 3,                  // parametr rozkładu wagi
    float hColor = 3,             // parametr rozkładu wagi dla koloru
    int templateWindowSize = 7,   // rozmiar plam porównawczych
    int searchWindowSize = 21    // maksymalna odległość plamy
);
```

Trzeci i czwarty wariant implementacji omawianego algorytmu służą do pracy z sekwencjami obrazów, na przykład zapisanymi w postaci filmu wideo. Jeśli chodzi o sekwencje obrazów, to naturalnie można się spodziewać, że informacje przydatne przy odsumianiu mogą znajdować się także w innych klatkach niż bieżąca. W większości aplikacji szum zmienia się z obrazu na obraz, podczas gdy sygnał z dużym prawdopodobieństwem pozostaje podobny lub nawet identyczny. Funkcje `cv::fastNlMeansDenoisingMulti()` i `cv::fastNlMeansDenoisingColorMulti()` pobierają tablicę obrazów, `srcImgs`, a nie pojedyncze obrazy. Ponadto należy podać informację, który obraz z sekwencji ma być poddany odsumianiu. Służy do tego parametr `imgToDenoiseIndex`. Dodatkowo należy dostar-

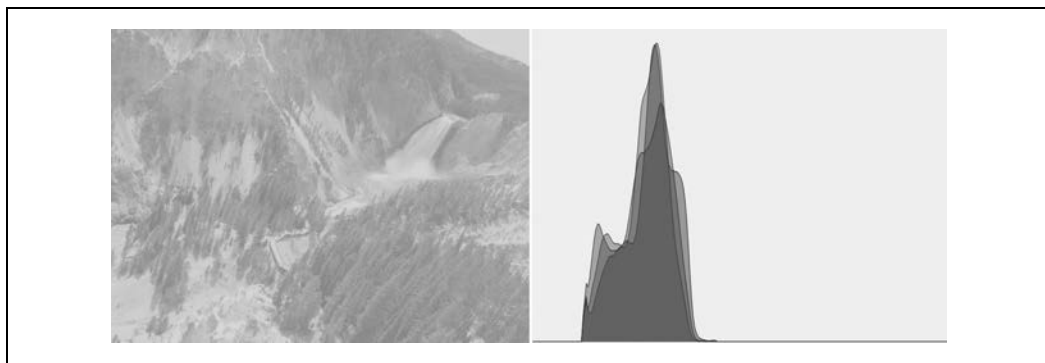

czyć okno wskazujące, ile obrazów z sekwencji ma być wykorzystanych do odsumiania. Parametr ten musi mieć wartość nieparzystą, a implikowane okno zawsze jest wycentrowane na obrazie `imgToDenoiseIndex`. (Gdyby więc parametr `imgToDenoiseIndex` ustawiono na 4, a `temporalWindowSize` na 5, to przy odsumianiu zostałyby wykorzystane obrazy 2, 3, 4, 5 i 6).

Wyrównywanie histogramu

Kamery i czujniki obrazu muszą nie tylko uchwycić naturalny kontrast sceny, ale także dostosowywać parametry ekspozycji do aktualnego poziomu oświetlenia. W standardowym aparacie ilość światła docierającego do czujników reguluje się za pomocą migawki i przysłony. Natomiast zakres wartości kontrastu w danym obrazie często przekracza możliwości dostępnego zakresu dynamicznego czujnika. W efekcie konieczne jest poszukiwanie kompromisu między rejestrowaniem ciemnych obszarów (np. cieni), które wymagają dłuższego czasu ekspozycji, i jasnych obszarów, które wymagają krótszego czasu ekspozycji, aby zapobiec nasyceniu białych plam. Często zdarza się tak, że nie jest możliwe skuteczne pogodzenie tych dwóch wymogów w jednym obrazie.

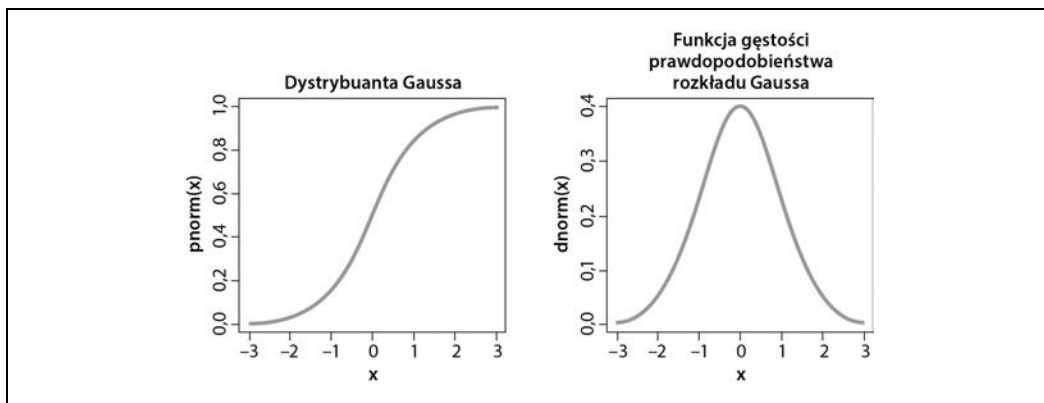
Gdy zdjęcie jest już zrobione, nic nie da się zrobić z nastawieniami czujnika, ale można spróbować poprawić zakres dynamiczny obrazu, aby zwiększyć jego kontrast. Jedną z najczęściej wykorzystywanych technik tego typu jest **wyrównywanie histogramu** (ang. *histogram equalization*)¹⁴. Na rysunku 11.10 widać, że przyczyną słabej jakości obrazu po lewej jest niewystarczające zróżnicowanie zakresu wartości. Dobitnie jest to widoczne na histogramie wartości intensywności pokazanym po prawej. Ponieważ jest to obraz 8-bitowy, jego zakres intensywności mieści się w przedziale od 0 do 255, a na histogramie wyraźnie widać, że wszystkie wartości są stłoczone w pobliżu środka przedziału. Technika wyrównywania histogramu polega właśnie na rozszerzaniu zakresu takich wartości.

Rysunek 11.10. Obraz po lewej ma niski kontrast, co potwierdza histogram intensywności widoczny po prawej

¹⁴ Wyrównywanie histogramu to stara technika matematyczna, której zastosowanie w przetwarzaniu grafiki zostało opisane w różnych podręcznikach [Jain86, Russ02, Acharya05], referatach konferencyjnych [Schwarz78], a nawet w odniesieniu do obrazowania żywych tkanek [Laughlin81]. Jeśli zastanawiasz się, dlaczego techniki wyrównywania histogramu nie opisujemy w rozdziale poświęconym histogramom (rozdział 13.), to nie robimy tego, ponieważ technika ta bezpośrednio nie wykorzystuje żadnych histogramowych typów danych. Wprawdzie histogramy są wykorzystywane wewnętrznie, ale z punktu widzenia użytkownika nie są one potrzebne.

Matematyczne podstawy techniki wyrównywania histogramu opierają się na odwzorowywaniu jednego rozkładu (danego histogramu wartości intensywności) na inny rozkład (szerszy i najlepiej jednostajny). Innymi słowy chodzi o to, aby wartości y pierwotnego rozkładu jak najrównomierniej rozciągnąć w rozkładzie docelowym. Jak wiadomo, istnieje dobry sposób, by tak rozprowadzić wartości, polegający na wykorzystaniu funkcji zwanej **dystrybuantą**. Na rysunku 11.11 przedstawiamy przykład zastosowania tej funkcji w odniesieniu do nieco wyidealizowanego przypadku gausowskiego rozkładu gęstości, choć należy pamiętać, że technikę tę można zastosować w odniesieniu do każdego rodzaju rozkładu. Jest to po prostu skumulowana wartość gęstości prawdopodobieństwa oryginalnego rozkładu od jego ujemnej do dodatniej granicy.

Rysunek 11.11. Wynik obliczenia dystrybuanty (po lewej) dla rozkładu Gaussa

Za pomocą dystrybuanty oryginalny rozkład można zmienić na bardziej wyrównany (rysunek 11.12), wyszukując po prostu każdą wartość y w rozkładzie oryginalnym i znajdując dla niej odpowiednie miejsce w rozkładzie wyrównanym. W przypadku rozkładów ciągłych uzyskuje się dokładne wyrównanie, natomiast w przypadku rozkładów cyfrowych/dyskretnych rezultaty mogą być dalekie od tego ideału.

Po zastosowaniu tej techniki do zdjęcia z rysunku 11.10 otrzymujemy wyrównany histogram rozkładu intensywności, czego efektem jest poprawa jakości obrazu widoczna na rysunku 11.13.

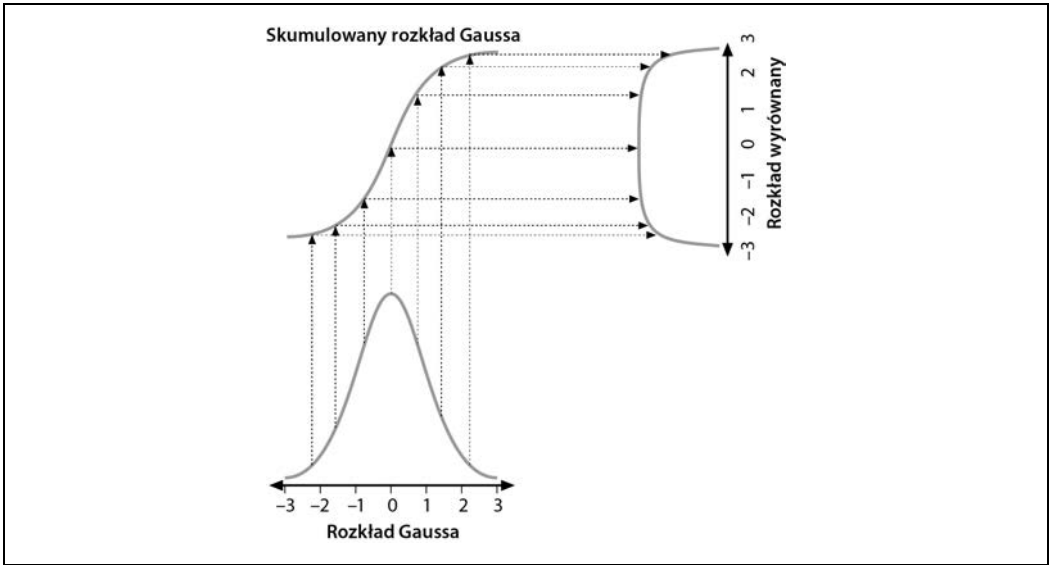
cv::equalizeHist() — wyrównywanie kontrastu

W bibliotece OpenCV opisana technika jest zaimplementowana w postaci jednej zgrabnej funkcji:

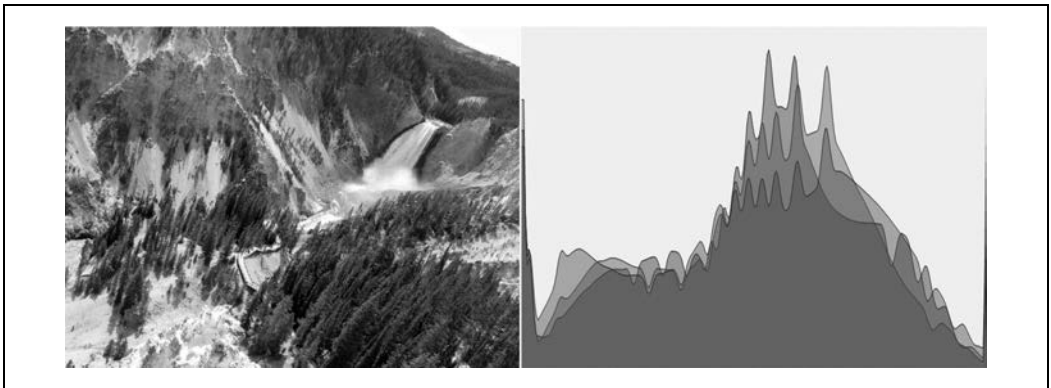
```
void cv::equalizeHist(
    const cv::InputArray src, // obraz wejściowy
    cv::OutputArray dst      // obraz wynikowy
);
```

W funkcji `cv::equalizeHist()` źródłowa tablica `src` musi być jednokanałowym 8-bitowym obrazem. Wynikowy obraz `dst` będzie miał takie same parametry. Obrazy kolorowe można retuszować, rozdzielając je na pojedyncze kanały i każdy z nich przetwarzając osobno¹⁵.

¹⁵ W praktyce efekt osobnego wyrównywania histogramu poszczególnych kanałów rzadko jest zadowalający. Często lepszym rozwiązaniem jest konwersja obrazu na bardziej odpowiednią do takich operacji przestrzeń kolorów (np. LAB) i przeprowadzenie wyrównywania histogramu tylko w kanale jasności.

Rysunek 11.12. Wyrównywanie rozkładu Gaussa przy użyciu dystrybuanty

Rysunek 11.13. Efekt wyrównania histogramu — zakres został rozszerzony

Podsumowanie

W tym rozdziale przedstawiliśmy różne metody przekształcania obrazów. Opisaliśmy techniki skalowania, a także przekształcenia afiniczne i perspektywiczne. Pokazaliśmy, jak zamieniać reprezentacje w kartezjańskim układzie współrzędnych na współrzędne biegunowe. Wszystkie opisane przez nas funkcje łączy to, że pobierają pewien obraz i zamieniają go w inny za pomocą jakiejś globalnej operacji odnoszącej się do całej grafiki. Przedstawiliśmy nawet funkcję, za pomocą której można wykonywać ogólne odwzorowania i w stosunku do której wiele innych funkcji opisanych w tym rozdziale można traktować jako jej szczególne przypadki.

Ponadto nieco miejsca poświęciliśmy niektórym algorytmom wykorzystywanym w retuszu fotografii, takim jak inpainting, odszumianie i wyrównywanie histogramu. Za pomocą tych algorytmów można poprawiać obrazy z aparatu fotograficznego i kamery, choć często znajdują też zastosowanie w implementacji innych technik wizualnych dotyczących ziarnistych lub w inny sposób uszkodzonych danych wideo.

Ćwiczenia

1. Znajdź i załaduj obraz twarzy zwróconej przodem, z otwartymi oczami i zajmującej większość powierzchni obrazu. Napisz program znajdujący źrenice oczu.

Laplasjan „lubi” jasne centralnie położone punkty z ciemną otoczką, a źrenice mają cechy odwrotne. Wystarczy więc wykonać inwersję i splot z odpowiednio dużym laplasjanem.

2. Spójrz na wykresy przedstawiające, jak funkcja konwersji na współrzędne logarytmiczno-biegunowe zamienia kwadrat w falowaną linię.
  - a. Narysuj wyniki konwersji na współrzędne logarytmiczno-biegunowe dla przypadku, gdy punkt środkowy znajduje się w jednym z rogów kwadratu.
  - b. Jak wyglądałoby koło po przekształceniu na współrzędne logarytmiczno-biegunowe, gdyby punkt centralny znajdował się wewnątrz tego koła i blisko jego krawędzi?
  - c. Narysuj wynik transformacji dla przypadku, gdy punkt centralny znajduje się tuż za krawędzią koła.
3. W wyniku transformacji na współrzędne logarytmiczno-biegunowe kształty o różnych kątach rotacji i rozmiarach są przenoszone do przestrzeni, w której te właściwości zamieniają się w przesunięcia względem osi θ i $\log(r)$. Transformacja Fouriera jest niezmienna względem translacji. Jak wykorzystać te informacje w celu wymuszenia na kształtach o różnych rozmiarach i kątach rotacji automatycznego zwracania ekwiwalentnej reprezentacji w dziedzinie logarytmiczno-biegunowej?
4. Narysuj obrazy przedstawiające duży, mały, duży obrócony i mały obrócony kwadrat. Każdy z nich poddaj przekształceniu do dziedziny logarytmiczno-biegunowej. Napisz dwuwymiarowy przesuwacz, który pobiera punkt centralny z reprezentacji logarytmiczno-biegunowej i tak przesuwa kształty, aby były do siebie maksymalnie podobne.
5. Załaduj obraz i poddaj go przekształceniu perspektywicznemu, a następnie rotacji. Czy można te dwa przekształcenia wykonać za jednym razem?
6. Inpainting sprawdza się bardzo dobrze w przypadku usuwania napisów z wzorzystych obszarów. Co by się stało, gdyby napis zasłaniał prawdziwą krawędź obiektu na obrazie? Sprawdź to.
7. Wypróbuj działanie techniki wyrównywania histogramu na kilku własnych obrazach i opisz wyniki.
8. Wyjaśnij różnicę między wyrównywaniem histogramu obrazu a usuwaniem szumu z obrazu.

A

- AdaBoost, 733, 734
- akronim FLANN, 514
- aktualizacja okna, 203
- akumulowanie
  - średnich, 414
  - wariancji, 414
  - kowariancji, 414
- algorytm
  - AdaBoost, 733
  - Boosting, 684
  - Bougueta, 646
  - BRISK, 499, 501
  - Camshift, 540
  - C-vector SVM, 760
  - detektor twarzy/klasyfikator kaskadowy, 685
  - Douglasa-Peuckera, 383
  - drzewa decyzyjne, 684
  - drzewa losowe, 684
  - Dual TV-L, 529
  - EMD, 354
  - FLANN, 683, 684
  - flood fill, 329
  - FNLMD, 300–302
  - Grabcuts, 334
  - Hartleya, 644
  - Horna-Schnucka, 526
  - KB, 439
  - klasyfikacji z maksymalnym marginesem, 757
  - KNN, 747
  - kondensacji, 549
  - k-najbliższych sąsiadów, 684
  - k-średnich, 684, 694, 795
  - LMedS, 590
  - Lucasa-Kanade'a, 451, 457
  - maksymalizacja wartości oczekiwanej, 684
  - maszyna wektorów nośnych, 685
  - mean-shift, 537
  - normalny/naiwny klasyfikator Bayesa, 684
  - odległość Mahalanobisa, 684
  - Otsu, 242
  - Polynomial Expansion, 526
  - propagacji wstecznej
    - parametry szkolenia, 756
  - rozwiązania wielomianu Farnebäcka, 527
  - Rprop, 753
  - Shape Context, 396
  - SIFT, 491
  - Simple Flow, 533, 535
  - Star, 496
  - SUSAN, 482
  - SVM
    - SVR, 764
    - jednoklasowy SVM, 764
    - klasyfikator C-SVM, 764
    - klasyfikator v-SVM, 764
    - v-SVR, 764
    - wersja jednoklasowa, 761
    - wieloklasowe rozszerzenie, 761
  - Teha-China, 375
  - utajona maszyna wektorów nośnych, 685
  - wododziałowy, 332
  - Waldboost, 685
  - Worek słów, BOW, 685, 793
  - wstecznej propagacji, 753
  - wykrywania cech FAST, 482
  - wyszukiwania punktów kluczowych, 505
  - znajdowania punktów kluczowych, 477, 480, 488, 493, 502
- algorytmy
  - dyskryminacyjne, 683
  - generacyjne, 683
  - grupujące, 680, 682, 695
  - klasyfikujące, 680
  - ML, 683
  - uczenia maszyn, 688, 714

- analiza
  - Fouriera, 307
  - komponentów połączonych, 380
  - obrazu, 307
  - składowych głównych, PCA, 167
- aparatus, 591
- aplikacja
  - createsamples, 784
  - traincascade, 787
- aproksymacja
  - Gausa, 168
  - wielokątów, 382
- argument
  - borderType, 239
  - cmpop, 119
  - descriptorMatcherType, 473
  - dim, 147
  - dtype, 112
  - flags, 117
  - imageSize, 597
  - method, 132, 149
  - normType, 143
  - reduceOp, 147
- argumenty programu traincascade, 787
- autokorelacja, 476
- automatyczna selekcja indeksów, 518

B

- Bag of Keypoints, 793
- baseny, 332
- bezwonny filtr cząstek, 565
- biblioteka
  - FLANN, 803
  - HighGUI, 48
  - IPPICV, 32
  - ML, 694
  - podstawowe procedury, 705
  - OpenCV, 25
  - OpenGL, 220
  - Qt, 212, 222
  - WTL, 229
  - wxWidgets, 225
- biblioteki
  - GUI, 221
  - IPP, 25, 32
- bilateralna interpolacja łączna, 534
- binarne drzewa decyzyjne, 719
- Black Hat, 265

- blokowe metody dostępowe, 96
- błąd reprojekcji, 599
- błędna klasyfikacja, 720
- Boosting, 684, 733
- bootstrapping, 690
- BOW, Bag of Words, 685, 793
- BRIEF, 497

C

- CCS, complex conjugate symmetrical, 308
- cechy, features, traits, 72, 680
  - BRISK, 500
  - Calondera, 497
  - diagonalne, 772
  - FAST, 483
  - FREAK, 507
  - LBP, 773
  - oFAST, 504
  - ORB, 504
  - ORG, 503
  - SIFT, 485
  - sumaryczne, 383
  - SURF, 490
  - typu Haara, 773
- CenSurE, Center Surround Extremum, 495
- charakterystyka operacyjna odbiornika, ROC, 691
- czcionki, 163, 164, 217
- część wspólna histogramów, 350
- czułość, 476
- czyszczenie pierwszego planu, 431

D

- dane z kamery, 55
- DCT, discrete cosine transform, 312
- dealokacja, 87
- dekompresja, 183
- deskryptor, 445, 461, 487
  - BRIEF, 498, 501
- detektor
  - cech
    - AGAST, 499
    - BRISK, 500
    - Harrisa-Shi-Tomasiego, 475
    - ORG, 503
    - SIFT, 485
    - Star/CenSurE, 494
    - SURF, 490
  - cv::dpm::DPMDetector, 793

krawędzi Canny'ego, 54, 317
plam, 479
punktów kluczowych, 510
twarzy, 685
Violi-Jonesa, 772
diagnostowanie usterek, 688
dokumentacja
dołączona do biblioteki, 37
internetowa, 37
dopasowywanie, 395, 513
blokowe, 526, 652, 653, 660
częściowo globalne, 660
semiglobalne, 653
cech, 693
konturów i obrazów, 390
linii, 673
promieniowe, 472
punktów kluczowych, 469
siłowe, 513
szablonów, 362
dostęp
do elementów tablicy, 90
do elementów tablicy rzadkiej, 101
dostosowywanie danych
odległość Mahalanobisa, 699
drzewa
decyzyjne, 684, 721, 725
binarne, 719
implementacja, 722
miary nieczystości, 721
użycie, 725
zwracane wyniki, 729
klasyfikacji i regresji, 719
konturów, 372
k-wymiarowe, 515
losowe, 684, 733, 739
użycie, 740
zastosowania, 742
Dual TV-L, 526
duże typy tablicowe, 59, 85
struktury szablonowe, 104
dwukanałowa reprezentacja zmiennoprzecinkowa,
602
dylatacja, 257
dyskretna transformacja
cosinusowa, DCT, 312
Fouriera, 307
dystrybuanta, 304
dzielenie danych szkoleniowych, 711

E

efekty rozbieżności, 613
ekstraktor
cech, 488, 493, 499, 502, 505
deskryptorów BRIEF, 497
deskryptorów FREAK, 506
konturów, 374
kosztów histogramu, 397
odległości Hausdorffa, 399
odległości kontekstu kształtu, 398
ekstrapolacja, 239
krawędzi, 236
ekstremum przestrzeni skali, 485
element strukturalny, 267
elementy macierzy samosprężonych, CCS, 308
EM, expectation maximization, 743
entropia, 720
erozja, 257
estymatory, 548

F

FAST, Features from Accelerated Segments Test, 482
faza przewidywania, 548
FFAAD, 412
ffmpeg, 47
filtr, 235
bilateralny, 250
Gaussa, 248
Kalmana, 549, 550, 560
rozszerzony, 564
liniowy, 268
medianowy, 236, 247
ogólny, 270
prostokątny, 246
Scharra, 253
filtrowanie
bilateralne, 250
obrazów, 235
punktów kluczowych, 512
FLANN, 514, 684, 803
fluktuacje linii pikseli, 406
format
CSV, 710
logarytmiczno-biegunowy, 56
funkcja
cvCeil(), 77
cvFindFundamentalMat(), 634
cvFloor(), 78

funkcja

cv::cvtColor(), 121
cv::cvtColor(), 123
cv::dct(), 109, 122, 312
cv::deallocate(), 77
cv::DescriptorMatcher::create(), 473
cv::destroyWindow(), 47
cv::determinant(), 109, 126
cv::dft(), 110, 122, 308
cv::distanceTransform(), 327
cv::divide(), 110, 127
cv::drawChessboardCorners(), 584
cv::drawKeypoints, 519
cv::drawMatches, 520
cv::eigen(), 110, 127
cv::ellipse(), 159
cv::ellipse2Poly(), 161
cv::equalizeHist(), 304
cv::error(), 78
cv::exp(), 110, 128
cv::extractImageCOI(), 110, 128
cv::fastAtan2(), 77
cv::fastFree(), 78
cv::fastMalloc(), 78
cv::fastNlMeansDenoising(), 301
cv::fastNlMeansDenoisingColor(), 301
cv::fastNlMeansDenoisingColorMulti(), 302
cv::fastNlMeansDenoisingMulti(), 302
cv::FileNode, 194
cv::fillConvexPoly(), 161
cv::fillPoly(), 161
cv::filter2D(), 269
cv::findChessboardCorners(), 583
cv::findCirclesGrid(), 585
cv::findContours(), 374
cv::fitEllipse(), 386
cv::fitLine(), 386
cv::flip(), 110, 128
cv::format(), 79
cv::gemm(), 110, 128
cv::getAffineTransform(), 285, 616
cv::getConvertElem(), 110, 129
cv::getConvertScaleElem(), 110, 129
cv::getCPUTickCount(), 79
cv::getDerivKernel(), 270
cv::getGaussianKernel(), 271
cv::getNumThreads(), 79
cv::getOptimalDFTSize(), 79
cv::getPerspectiveTransform(), 289, 616
cv::getRotationMatrix2D(), 616

cv::getTextSize(), 165
 cv::getThreadNum(), 80
 cv::getTickCount(), 80
 cv::getTickFrequency(), 80
 cv::goodFeaturesToTrack(), 447, 478
 cv::HoughCircles(), 325
 cv::HoughLines(), 321
 cv::HoughLinesP(), 323
 cv::HuMoments(), 395
 cv::idct(), 110, 130, 313
 cv::idft(), 110, 130, 310
 cv::imencode(), 183
 cv::imread(), 46, 181
 cv::imshow(), 46, 52, 202
 cv::imwrite(), 182
 cv::initUndistortRectifyMap(), 604, 650
 cv::inRange(), 110, 130
 cv::insertImageCOI(), 131
 cv::integral(), 316
 cv::invert(), 110, 131
 cv::isContourConvex(), 390
 cv::line(), 162
 cv::LineIterator, 163
 cv::log(), 110, 132
 cv::logPolar(), 296
 cv::LUT(), 110, 132
 cv::magnitude(), 110
 cv::Mahalanobis(), 110, 133, 421
 cv::max(), 110, 133
 cv::mean(), 135
 cv::meanStdDev(), 110, 135
 cv::merge(), 110, 136
 cv::min(), 110, 136
 cv::minAreaRect(), 384
 cv::minEnclosingCircle(), 385
 cv::minMaxIdx(), 137
 cv::minMaxLoc(), 110, 137, 347
 cv::mixChannels(), 110, 138
 cv::ml::TrainData::loadFromCSV()
 cv::moments(), 391
 cv::morphologyEx(), 260
 cv::mulSpectrums(), 110, 140, 311
 cv::multiply(), 110, 140
 cv::mulTransposed(), 110, 140
 cv::namedWindow(), 46, 202
 cv::norm(), 110, 141, 142
 cv::normalize(), 110, 142
 cv::optflow::calcOpticalFlowSF(), 535
 cv::PCA::backProject(), 170
 cv::PCA::operator()(), 169
 cv::PCA::PCA(), 169
 cv::PCA::project(), 169
 cv::perspectiveTransform(), 110, 143, 291, 616
 cv::phase(), 110, 144
 cv::pointPolygonTest(), 389
 cv::polarToCart(), 110, 145, 293
 cv::polyLines(), 162
 cv::pow(), 110, 145
 cv::putText(), 164
 cv::pyrDown(), 53, 279
 cv::pyrUp(), 281
 cv::randn(), 110, 146
 cv::randShuffle(), 110, 146
 cv::randu(), 110, 145
 cv::rectangle(), 162
 cv::reduce(), 111, 147
 cv::remap(), 297, 606
 cv::repeat(), 111, 148
 cv::resize(), 278
 cv::RNG(), 173
 cv::RNG::fill(), 175
 cv::RNG::gaussian(), 175
 cv::RNG::operator T(), 174
 cv::RNG::uniform(), 174
 cv::saturate_cast<>(), 111
 cv::scaleAdd(), 111, 148
 cv::sepFilter2D(), 270
 cv::setIdentity(), 111, 148
 cv::setNumThreads(), 81
 cv::setUseOptimized(), 81
 cv::solve(), 111, 149
 cv::solveCubic(), 111, 150
 cv::solvePnP(), 600, 622
 cv::solvePnPPransac(), 601
 cv::solvePoly(), 111, 150
 cv::sort(), 111, 151
 cv::sortIdx(), 111, 151
 cv::SparseMat::find<>(), 102
 cv::SparseMat::hash(), 101
 cv::SparseMat::ptr(), 101
 cv::SparseMat::ref<>(), 101
 cv::split(), 111, 151
 cv::sqrt(), 111, 152
 cv::subtract(), 111, 153
 cv::sum(), 111, 153
 cv::SVD(), 171
 cv::SVD::backSubst(), 172
 cv::SVD::compute(), 171

funkcja

- cv::SVD::operator(), 171
- cv::SVD::solveZ(), 172
- cv::theRNG(), 111, 173
- cv::threshold(), 240, 242
- cv::trace(), 111, 153
- cv::transform(), 111, 154, 288, 616
- cv::transpose(), 111, 154
- cv::undistort(), 606
- cv::undistortPoints(), 607
- cv::useOptimized(), 81
- cv::VideoCapture::get(), 188
- cv::VideoCapture::grab(), 187
- cv::VideoCapture::operator>>(), 187
- cv::VideoCapture::read(), 186
- cv::VideoCapture::retrieve(), 187
- cv::VideoCapture::set(), 188
- cv::VideoCapture::VideoCapture(), 186
- cv::VideoWriter::operator<<(), 191
- cv::VideoWriter::write(), 191
- cv::VideoWriter.release(), 56
- cv::waitKey(), 46, 203
- cv::warpAffine(), 285, 616
- cv::warpPerspective(), 289, 616
- Laplace'a, 254

funkcje

- błędu, 751
- HighGUI, 46
- pomocnicze, 75
- przekształceń afinicznych, 616
- rysowania, 158
- rysowania tekstu, 164
- składowe klasy
  - cv::SparseMat, 103
  - cv::FileNode, 195
- systemowe, 75
- zwrotne, 205

funkcjonał energii, 334

funktory, 167

fuzja informacji, 551

G

generator liczb losowych, RNG, 173

Gentle AdaBoost, 733

geometria

- epipolarna, 628
- rzutowa, 570

gęste siatki cech, 509

gęsty przepływ optyczny, 526

głębia, 626

- stereo, 657, 663

gradient morfologiczny, 263

graficzny interfejs użytkownika, 201

GSoC, 805

H

HAL, hardware acceleration layer, 16, 31

hierarchie konturów, 372

HighGUI, 44, 179, 201

histogram, 303, 341

- algorytmy dopasowywania, 354
- część wspólna, 350
- metody zaawansowane, 354
- normalizacja, 347
- porównywanie
  - metoda cv::COMP_CORREL, 349
  - metoda cv::COMP_CHISQR_ALT, 350
  - metoda cv::COMP_INTERSECT, 350
  - metoda cv::COMP_BHATTACHARYYA, 350
- próg, 347
- tworzenie, 344
- zastosowanie, 351
- znajdowanie przedziału, 347

histogramy HOG, 293, 791

HOG, histogram of oriented gradients, 293, 791

homografia, 283, 587

- plaszczyznowa, 616

horopter, 655

I

I/O, 41

identyfikowanie trójkąta

- granicznego, 822
- ramowego, 822

implementacja

- drzewa decyzyjnego, 721
- techniki odejmowania tła, 437

indeks

- Giniego, 720
- próbek, 712
- szkoleniowy, 712
- testowy, 712

indeksowanie

- drzew k-wymiarowych, 515
- hierarchicznych drzew k-średnich, 516
- liniowe, 515
- LSH, 517

informacje
o argumentach aplikacji `createsamples`, 784
o usuwaniu nieużytków, 69
innowacja, 553
inpainting, 299
instalacja
w systemie Linux, 35
w systemie Mac OS X, 36
w systemie Windows, 34
interfejs `cv::StatModel`, 714
interpolacja, 278
intraoktawy, 500
IPP, Integrated Performance Primitives, 25, 32, 41
IPPICV, 32
iteracyjna metoda Eulera-Lagrange'a, 531
iterador
liniowy, 405
tablicowy N-arny, 93

J

jądro, 267, 758
gaussowskie, 486
liniowe, 235
jednoklasowy SVM, 761
jednorodna zmiana rozmiaru, 278

K

k-krotny sprawdzian krzyżowy, 765
k-najbliższych sąsiadów, KNN, 684, 746
kafelkowanie, 141
kalibracja, 576, 592, 596, 607, 829
aparatu, 591
stereo, 639, 665, 676
kamera, 55, 568
kanały, 112
wejściowe sterowania, 556
kaskada odrzucenia, 774, 776
katalog `opencv_contrib`, 825
kategoryzacja, 796
semantyczna, 793
klasa
`cv::BackgroundSubtractor`, 437
`cv::BackgroundSubtractorMOG2`, 440
`cv::BFMatcher`, 513
`cv::BOWImgDescriptorExtractor`, 796
`cv::BOWTrainer`, 794
`cv::BRISK`, 502

`cv::CascadeClassifier`, 778
`cv::DataType<>`, 72
`cv::DenseFeatureDetector`, 509
`cv::DescriptorMatcher`, 469
`cv::DMatch`, 468
`cv::dpm::DPMDetector`, 791
`cv::Exception`, 72
`cv::FastFeatureDetector`, 482
`cv::Feature2D`, 465
`cv::FileNode`, 195
`cv::FileStorage`, 191
`cv::FlannBasedMatcher`, 514
`cv::GFTTDetector`, 478
`cv::InputArray`, 74
`cv::KalmanFilter`, 558
`cv::KeyPoint`, 464
`cv::KeyPointsFilter`, 512
`cv::Mat`, 85, 96
konstruktory, 87, 89
konstruktory szablonowe, 90
`cv::Matrix`
operacje, 66
`cv::ml::ANN_MLP`, 753
`cv::ml::DTrees`, 735
`cv::ml::KNearest`, 747
`cv::ml::NormalBayesClassifier`, 718
`cv::ml::SVM`, 762, 766
`cv::ml::TrainData`, 707
`cv::ml::TrainDataImpl`, 711
`cv::ORB`, 503, 506
`cv::OutputArray`, 74
`cv::Range`, 69
`cv::Rect`, 61, 64
`cv::Rect`:operacje, 64
`cv::RotatedRect`
operacje, 65
`cv::Scalar`, 61
operacje, 63
`cv::SimpleBlobDetector`, 479
`cv::Size`, 61
`cv::SparseMat`, 100
funkcje składowe, 103
`cv::StereoBM`, 653, 657
`cv::StereoSGBM`, 653, 663
`cv::SVD`, 170
`cv::TermCriteria`, 68
`cv::Vec<>`, 60
operacje, 67
`cv::VideoCapture`, 184

klasa
 cv::VideoWriter, 190
 cv::xfeatures2d::FREAK, 506
 cv::xfeatures2d::SIFT, 485, 490, 494

klasy
 dopasowywania stereo, 653
 liczb zespolonych, 68
 operacje, 68
 macierzowe, 60, 65
 prostokątów, 64
 punktowe, 61, 62
 operacje, 62
 rozmiarów, 63
 operacje, 64
 wektorowe, 60, 67

klasyfikacja, 693, 721
 odległość Mahalanobisa, 701

klasyfikator
 Bayesa
 naiwny, 684, 715
 normalny, 684, 715, 718
 SVM, 797
 Viola-Jonesa, 778

klasyfikatory kaskadowe, 685, 771, 772

kod
 kodeka, 57
 wzmacniania, 735

kodeki, 183

kombinacja drzew k-wymiarowych, 517

kompilowanie modułów, 40

kompresja, 183

komputerowe rozpoznawanie obrazu, 27, 685

konstruktor
 cv::ml::TreeParams, 723
 FREAK, 508

konstruktory
 klasy cv::Mat, 87, 89
 szablonowe klasy cv::Mat, 90

kontrast, 304

kontury, 371
 aproksymacja wielokątów, 382
 hierarchie, 372
 rysowanie, 376
 znajdowanie, 374
 znajdowanie powłoki wypukłej, 388

konwersja współrzędnych, 124–126
 biegunowych na kartezjańskie, 293
 kartezjańskich na biegunowe, 293

konwersje typów macryc, 604

konwolucyjne sieci neuronowe, 680

korekcja zniekształceń, 602

korekta, 548

korelacja, 349

korrespondencja, 665
 stereo, 652

kowariancja, 414, 418

krawędzie, 237, 820
 Canny’ego, 317
 wirtualne, 820
 zerowe, 820

kryteria spójności, 660

kryterium porządku, 655

krzywe ROC, 690, 692

księga kodów, 423
 YUV, 422

k-średnich, 684, 694

L

laplasjan, 254

Latent SVM, 790

LBP, local binary patterns, 773

liczba mieszanin gaussowskich, 438

likwidowanie zniekształceń obrazu, 602, 606, 623

linia, 157
 epipolarna, 628, 638

lista zapytań, 471

LMedS, 634

LogitBoost, 733

lokalna linearyzacja, 564

lokalne
 maksimum, 257
 minimum, 257
 wzory binarne, LBP, 773

lokalny deskryptor obrazu, 487

losowanie ze zwracaniem, 739

LSH, locality-sensitive hashing, 517

ł

ładowanie obrazów, 181

łańcuch Freemana, 371

łańcuchy górskie, 332

M

macierz

- autokorelacji, 476
- fundamentalna, 613, 630, 633
- Hessego, 490
- homografii H, 589, 613
- kowariancji, 117, 419
- obrotu, 578
- parametrów wewnętrznych kamery, 571
- parametrów wewnętrznych M, 613
- przejścia, 556
- przekształcenia afinicznego, 285
- rotacji R, 613
- rzutowania perspektywicznego, 289
- transferu, 556
- zasadnicza, 630, 631

macierze, *Patrz także* wyrażenia macierzowe, tablice mnożenia uogólnione, 129
rzadkie, 100

makro

- CV_DbgAssert(), 77
- CV_Error_(), 78

maksymalizacja

- oczekiwań, EM, 743
- wartości oczekiwanej, 684

mapa nieregularności przepływu, 535

mapowanie niejednorodne, 282

mapy bitowe, 227

maski, 112

maszyna wektorów nośnych, 685, 757, 790, 797

matryca

- głębi, 671
- likwidacji zniekształceń, 602
- rektyfikacji, 649
- zniekształceń, 602

menu podręczne, 213

metauczenie, 733

metoda

- eliminacji Gaussa, 126
- EMD, 397
- gradientowa Hougha, 323
- inpaintingu, 299
- Kaewtrakulponga i Bowdena, 438
- Latent SVM, 790
- LMedS, 634
- Newtona, 454
- RANSAC, 590, 634
- segmentacji mean-shift, 336

uśredniania tła, 409

Zivkovic, 439

metody

- dopasowywania, 395, 513
  - współczynnika korelacji, 364
- dostępowe, 96
- klasy cv::dpm::DPMDetector, 792
- korelacji krzyżowej, 364
- pomiaru odległości, 387
- porównywania
  - cv::COMP_CORREL, 349
  - cv::COMP_CHISQR_ALT, 350
  - cv::COMP_INTERSECT, 350
  - cv::COMP_BHATTACHARYYA, 350
  - cv::TM_SQDIFF, 363
  - cv::TM_SQDIFF_NORMED, 364
  - cv::TM_CCORR, 364
  - cv::TM_CCORR_NORMED, 364
  - cv::TM_CCOEFF, 364
  - cv::TM_CCOEFF_NORMED, 365
- rozpoznawania tła, 436
- wzmocniania, 733
  - Discrete AdaBoost, 733
  - Gentle AdaBoost, 733
  - LogitBoost, 733
  - Real AdaBoost, 733

miara

- Harrisa, 476, 496
- nieczystości, 719
  - drzewa decyzyjnego, 721

mieszanie, 557

alfa, 114

miękką kaskada, 771

ML, machine learning, 679

MLP, multilayer perceptron, 749

mnożenie

- macierzy, 129
- widm, 311

model

- kamery, 568
- odszumiania wariancji całkowitej, 532
- tła, 403

modele

- dyskryminacyjne, 683
- generacyjne, 683
- generatywne, 716
- tła oparte na księgach kodów, 430

modelowanie sceny, 405

- moduł
  - ML, 26, 683
  - shape, 396
- moduły repozytorium opencv_contrib, 825
- momenty, 390
  - centralne, 392
  - centralne znormalizowane, 393
  - konturów, 383
  - niezmienne Hu, 393
- morfologia obrazu, 255
- mysz
  - typy zdarzeń, 205
  - znaczniki zdarzeń, 206

N

- naiwny klasyfikator Bayesa, 715
- nakładka tekstowa, 213
- narzędzia GUI, 179
- nasycenie, 111
- nauka voodoo, 732
- neuron sztuczny, 749
- nieczystość
  - klasyfikacji, 721
  - regresji, 721
- nieregularności przepływu, 535
- niezmiennność
  - jasności, 451
  - rotacyjna, 462
- norma, 142
- normalizacja histogramu, 347
- normalny klasyfikator Bayesa, 715, 718
- numerowanie
  - krawędzi, 820
  - wierzchołków, 820

O

- obiekt
  - cv::CascadeClassifier, 778
  - cv::DMatch, 468
  - cv::FileStorage, 191
  - cv::FileStorage, 193
  - cv::KeyPoint, 464
  - cv::ml::TrainData, 712
  - cv::VideoCapture, 184
  - cv::VideoWriter, 190
- obiekty
  - funkcyjne, 167
  - pierwszego planu, 428, 429

- pomocnicze, 59, 68
- wyszukiwania punktów kluczowych, 484
- obliczanie
  - długości, 384
  - elipsy, 386
  - gęstego przepływu optycznego, 528, 532
  - głębi stereo, 663, 657
  - kowariancji, 418
  - linii epipolarnych, 638
  - matryc likwidacji zniekształceń, 604
  - momentów, 391
  - najmniejszego okręgu, 385
  - najmniejszego prostokąta, 384
  - niezmiennych momentów Hu, 395
  - parametrów zewnętrznych, 600, 601
  - pozycji, 622
  - ramy, 384
  - standardowego obrazu całkowego, 316
  - średniej, 415, 416
  - wariancji, 417
- obracanie
  - krawędzi, 821
  - punktów, 579
- obraz
  - analiza, 307
  - całkowy, integral image, 106, 314, 778
  - historii ruchu, 541
  - piramidy, 279
  - przekształcenia ogólne, 277
  - renowacja, 298
  - szkoleniowy, 468
  - usuwanie szumów, 300
  - zapytania, 468
- obrazowanie stereo, 623
- obsługa
  - deskryptorów, 463
  - punktów kluczowych, 463
  - wyjątków, 72
- odczytywanie
  - danych, 193
  - klatek, 186, 187
- odejmowanie tła, 403
- implementacja, 437
- metoda Kaewtrakulponga i Bowdena, 438
- metoda zaawansowana, 422
- metoda Zivkovic, 439
- uśrednianie tła, 409
- wady, 404

odkształcanie, 282

- odległość
  - Bhattacharyyi, 350
  - Hausdorffa, 399
  - Mahalanobisa, 133, 421, 683, 699
  - ogniskowa, 568
- odometria wizualna, 463
- odporna propagacja wsteczna, R_{prop} , 753
- odtworzenie filmów, 47, 48
- odwrotna dyskretna transformacja
  - cosinusowa, 313
  - Fouriera, 310
- odwzorowania
  - arbitralne, 297
  - biegunowe, 292
  - odwrotne, 650
  - ogólne, 291, 277, 297
- ogólna funkcja morfologiczna, 260
- okienko
  - plamek, 657
  - właściwości, 215
- okna
  - przywracanie, 219
  - macierzyste, 201
  - sprawdzanie właściwości, 218
  - wieloplatformowe, 201
  - zapisywanie stanu, 219
- określanie pozycji
  - trójwymiarowych obiektów, 621
  - za pomocą kamery, 621
- opcje interpolacji, 278
- OpenCV, 25
- OpenCV 3.x, 802
- OpenCV.org, 808
- OpenGL, 220
- operacje
  - graniczne, 240
  - na macierzach, 109
  - na miejscu, 112
  - na obrazach, 109
  - na tablicach, 109
- operator Sobela, 251
- optymalna wartość progowa, 242
- oś czasu, 32
- otwieranie, 260
- pakiet sieci głębokich, 753
- pamięć
  - dynamiczna, 85
  - zmienna, 85
- Parallel, 41
- parametr rozkładania, 439
- parametry wewnętrzne
  - liniowe, 591
  - nieliniowe, 591
  - wyszukiwania FLANN, 518
- pary odległe, 500
- pasek
  - narzędzi, 212
  - stanu, 212
- PCA, principal component analysis, 167
- perceptron wielowarstwowy, 749
- pierwszy program, 44
- piramida Laplace'a, 282
- piramidy obrazów, 279
- plama, 479
- plamka, 656
- plansze kalibracji, 580
- pliki
  - danych, 179
  - dekompresowanie, 184
  - dołączane, 43
  - filmów, 179
  - kompresowanie, 183
  - obrazów, 179, 180
  - wideo, 47, 56, 184
- płaszczyzna, 93
  - akumulacyjna, 320
  - epipolarna, 629
  - rodzaje podziału, 813
  - rzutowa, 616
  - tworzenie podziałów, 816
- pnik decyzyjny, 734
- pobieranie biblioteki, 36
- pochodna Sobela, 251
- pochodne kierunkowe, 253
- podpora, 236
- podstawowe typy danych, 59, 60
- podział Delaunaya
  - identyfikowanie trójkąta granicznego, 822
  - identyfikowanie trójkąta ramowego, 822
  - orbitowanie, 818
  - punkty z krawędzi, 817
  - znajdowanie punktów, 818

podziały płaszczyzn, 813
 pole wektorowe, 293
 położenie kamer frontowo równoległe, 624
 pomieszana macierz kowariancji, 118
 porównywanie

- histogramów, 349
- kształtów, 396
- kwadratu różnicy, 363

 powłoki wypukłe, 388
 poznawanie tła, 426
 precyzja docelowa, 518
 problem apertury, 455
 procedury biblioteki ML, 705
 prognozowanie, 713
 progowanie z histerezą, 317
 programowanie voodoo, 732
 promień główny, 624
 propagacja wsteczna, 749, 753
 proste rozmazanie, 246
 próg

- adaptacyjny, 243
- binarny, 244
- histogramu, 347
- wariancji, 440

 przekształcenia

- afiniczne, 285, 615
  - zbiorów gęstych, 285
  - zbiorów rzadkich, 288
- homograficzne, 587
- KLT, 168
- morfologiczne, 255
- obrazu, 277
- perspektywiczne, 289, 616
  - gęste, 289
  - rzadkie, 291
- rzutowe, 570

 przełączniki, 208, 210
 przenośność, 40
 przepływ optyczny, 446, 450, 462

- dwuwymiarowy, 455
- gęsty, 526
- Lucasa-Kanade'a, 453
- rzadki, 451

 przestrzeń

- kolorów
  - RGB, 422
  - YUV, 422
- nazw cv, 45

 przeszukiwanie obrazu, 778
 przetrenowanie, 612
 przyciski, 210, 216
 przywoływane do istnienia, 715
 punkt

- centralny, 236
- epipolarny, 628
- główny, 569, 624
- kluczowy, 445, 461
  - filtrowanie, 512
  - wykrywanie, 474
  - wyświetlanie, 519
- testowy, 501
- z krawędzi, 817
- załączkowy, 330

Q

Qt, 222

R

RANSAC, 634
 Real AdaBoost, 733
 regresja, 721

- wektorów nośnych, 761

 rektyfikacja, 602, 624, 665

- stereo, 639, 643
  - bez kalibracji, 644
  - z kalibracją, 646

 renowacja obrazów, 298
 repozytorium

- kodu od społeczności, 39
- opencv_contrib, 40, 825

 reprezentacja

- histogramów, 344
- skalowo-przestrzenna, 467

 reprojekcja, 599, 624
 ręczna ekstrakcja, 239
 RNG, random number generator, 173
 ROC, receiver operating characteristic, 691
 rodzaje

- konwersji, 124, 125, 126
- sumowania, 383

 rogi

- Harrisa, 475
- subpikselowe, 448
- szachownicy, 584

 rozbieżność, 626

- stała, 656

- rozkład
  - Gausa, 551
  - macierzy, 595
  - normalny, 551
  - uprzedni, 550
  - według wartości osobliwych, SVD, 127, 170
- rozmazanie proste, 246
- rozmażywanie, blurring, 245
- rozmiar
  - jądra, 498
  - plamy, 498
- rozpoznawanie
  - obiektów, 463
  - tła
    - porównanie metod, 436
- rozszerzenie algorytmu SVM, 761
- rozszerzony filtr Kalmana, 564
- rozwijanie, 734
- rozwińnięcie wielomianu Farneböcka, 527
- równania
  - algorytmu mean-shift, 538
  - Kalmana, 555
- równanie niezmienności jasności, 452
- różnicowanie
  - klatek, 408
  - tła, 424, 429
- Rprop, resilient back propagation, 753
- ruch, 541, 673
  - dynamiczny, 555
  - kontrolowany, 555
  - losowy, 555
- rysowanie, 157
  - konturów, 376
  - obrazu, 202
  - rogów szachownicy, 584
- rzadka stereometria, 461
- rzadki przepływ optyczny, 451
- rzadkie likwidowanie zniekształceń, 607
- rzut perspektywiczny, 616
- rzutnia, 568
- rzutowanie, 588, 614
  - nasyceniowe, 98
  - w przód, 278
  - wstecz, 358
  - wstecz wartości histogramu, 361
- schemat
  - blokowy, 31, 32
  - propagacji wstecznej, 752
- segmentacja, 329
  - mean-shift, 336
- segmentowanie lokalnych obszarów ruchu, 545
- selekcja indeksów, 518
- semiglobalne dopasowywanie bloków, 653
- SfM, Structure from Motion, 613, 673
- SGBM, semi-global block matching, 653
- siatka kół, 581, 585
- sieci
  - głębokie, 753
  - neuronowe
    - konwolucyjne, 680
- SIFT, Scale Invariant Feature Transform, 485
- SIMD, 41
- Simple Flow, 533
- skala obcinania wagi, 736
- skalary, 111
- skierowana odległość Hausdorffa, 399
- skok czasowy, 532
- słowa wizualne, 794
- słownik, 468, 794
  - punktów kluczowych, 471
- soczewki, 573
- splot, 236, 268, 311
- spójność, 660
  - przestrzenna, 452
- sprawdzian krzyżowy, 690
- stała
  - czułości, 496
  - rozpadu, 440
- stałe
  - klasy macierzowe, 60, 65
  - klasy wektorowe, 60, 67
- stałość czasowa, 451
- standardowa biblioteka szablonów, STL, 46, 60
- StatModel, 705
- statystyczne uczenie maszyn, 689
- stereoskopia, 463
- STL, Standard Template Library, 46, 60
- struktura, 425
  - cv::ml::TrainData, 707
  - modułu shape, 396
  - z ruchu, SfM, 673
- struktury szablonowe, 81

suma, 314
 kwadratowa, 314, 316
 nachylona, 314, 317
 sumowanie, 383
 SURF, Speeded-Up Robust Features, 490
 suwak, 48, 208, 216
 SVD, singular value decomposition, 170, 595
 SVM z miękkim marginesem, 760
 sygnatura, 181, 355
 systemy dynamiczne, 554
 szablon
 complex<>, 68
 cv::DataType<>, 72, 91
 cv::Mat_<>, 104
 cv::MatIter<>, 93
 cv::Matx<>, 65
 cv::Ptr<>, 69
 cv::SparseMat_<>, 104
 cv::Vec<>, 60
 szablony
 dopasowywanie, 362
 o ustalonej długości, 82
 ruchu, 541, 547
 szachownica, 580
 szacowanie
 gęstości jąder, 537
 ruchu, 548
 szansa, 702
 szereg Taylora, 574
 szkolenie, 707
 za pomocą klasy cv::BOWTrainer, 794
 sztuczka jądra, 760
 sztuczna
 inteligencja, 809
 sieć neuronowa, 749, 753
 sztuczny neuron, 750
 szukanie korespondencji, 624
 szum
 przetwarzania, 556
 śrutowy, 247

§

śledzenie, 445, 462, 525
 promieni, ray tracing, 30
 średnia, 414
 środek rzutu, 616

T

tablica, 97
 dostęp do elementów, 90, 95
 funkcja create(), 86
 operacje, 109
 tablice
 błędów, 690–692
 gęste, 85
 n-wymiarowe, 85
 rzadkie, 85, 100
 dostęp do elementów, 101
 skrótów, 100
 wielokanałowe, 86
 technika
 jeden do wielu, 797
 SfM, 613
 tekst, 163, 217
 teoria wzmacniania, 774
 teselacja Woronoja, 813
 test zgodności chi-kwadrat, 350
 testowanie modeli, 421
 testy geometryczne, 389
 Top Hat, 265
 transformacja, 52, 53
 Hougha
 kołowa, 323, 325
 liniowa, 319
 progresywna probabilistyczna, 323
 standardowa, 321
 wieloskalowa, 321
 odległościowa, 327
 prosta, 309
 Rodriguesa, 572
 transformacje
 afiniczne, 283, 285
 homogeniczne, 568
 geometryczne, 283
 perspektywiczne, 283, 289
 transformator metodą cienkiej płytki, 397
 translacja, 580
 triangulacja, 624
 Delaunaya, 813
 trójwymiarowa reprojekcja, 671
 twierdzenie Kotelnikowa-Shannona, 53
 tworzenie
 histogramu, 344
 jąder, 270
 obiektu cv::ml::TrainData, 707, 710

- podziałów Delaunaya, 816
- podziałów Woronoja, 816
- przycisków, 216
- tablicy, 86
- własnego jądra, 267
- wyrażeń algebraicznych, 97

typ cv::Exception, 72

typy danych, 59

- podstawowe, 61

typy zdarzeń myszy, 205

U

uczenie

- częściowo nadzorowane, 682
- maszyn, ML, 685, 679, 689, 705
- nadzorowane, 681, 774
- nienadzorowane, 681
- odroczone, 681
- przez wzmacnianie, 681
- się nowych obiektów, 782

układ współrzędnych stereo, 627

uogólnione

- mnożenie macierzy, 129
- punkty kluczowe, 461

ustawianie pikseli, 54

usuwanie

- nieużytków, 69
- szumów, 300 *Patrz także* algorytm FNLM

uśrednianie tła, 409

utajona maszyna wektorów nośnych, 685

użycie

- drzew losowych, 740
- drzewa decyzyjnego, 725
- histogramów, 351

W

Waldboost, 685

wariancja, 414, 417

- całkowita, 530

warstwa akceleracji sprzętowej, 16

wartości

- graniczne, 243
- odległe, 760

wartość FFAAD, 412

warunek

- epipolarny, 629
- brzegowy, 236

wektor

- nośny, 757, 790, 797
- obecności, 794
- przesunięcia, 578, 580
- rotacji, 593
- stanu, 549
- translacji, 613

wewnętrzna macierz aparatu, 591

wideo, 47

widmo, 311

widok z góry, 617

widzenie

- stereoskopowe, 613
- trójwymiarowe, 613

wielokąty, 157

wielomian Farnebacka, 527

wielowarstwowy perceptron, MLP, 749

wierzchołek, 818, 820

Windows Template Library, 229

własności

- kamery, 188
- rejestracji wideo, 189

właściwości okna, 218

worek punktów kluczowych, 793

Worek słów, BOW, 685, 793

współczynnik

- mieszania, 557
- próbki obrazu, 53
- tła, 438
- unikalności, 656
- zniekształceń, 613

współrzędne

- biegunowe, 293
- homogeniczne, 144, 570
- kartezjańskie, 293
- logarytmiczno-biegunowe, 294
- trójwymiarowe, 671

wstawka, 655

wsteczna propagacja, 751

wxWidgets, 225

wycinek pikseli, 405

wygładzanie, smoothing, 245

- obrazu, 52
- z zachowaniem krawędzi, 250

wyjątek, 72

wyjście, 111

wykrywanie

- obiektów, 771, 790
- klasa cv::dpm::DPMDetector, 791

wykrywanie
  obiektów
    metoda Latent SVM, 790
    z podziałem na części, 791
  punktów kluczowych, 474
  twarzy, 779, 780
wyodrębnianie tła, 403
wyrażenia macierzowe, 97
  operacje, 98
wyrównywanie
  histogramu, 303
  kontrastu, 304
wyświetlanie
  obrazu, 44, 203
  punktów kluczowych, 519
  wyników, 519
względne przyspieszenie, 33
wzmocnianie
  statystyczne, 733
  w kaskadzie Haara, 775
wzmocnienie
  aktualizacyjne, 553
  Kalmana, 557
wzmocniona kaskada odrzucenia, 772
wzory kalibracji, 581, 582, 829
  losowy, 830
  szachownica, 829
  tablica ArUco, 831
  tablica ChArUco, 831
  znacznik ArUco, 832
  znacznik ChArUco, 832
wzór
  ChArUco, 581
  Harrisa, 475
  łańcuchowy na prawdopodobieństwo, 717

Y

YUV, 422

Z

zakres
  dostępności biblioteki, 41
  plamki, 657
zamykanie, 260
zapisywanie
  danych, 191
  klatek, 191
  obrazów, 181
  wideo, 190
zastosowania konturów, 382
zdarzenia myszy, 205
zmienna wartość graniczna, 243
zmiennie, 687
  luźne, 760
  ukryte, 716
znaczniki zdarzeń myszy, 206
znajdowanie
  konturów, 371, 374
  obiektów pierwszego planu, 429
  powłoki wypukłej, 388
  punktów kluczowych, 477, 480, 493, 502, 505
  rogów, 446, 583
zniekształcenia, 602, 606
  radialne, 573
  soczewek, 573
  tangensowe, 573, 575
znormalizowana metoda
  współczynnika korelacji, 365
  korelacji krzyżowej, 364
  porównywania kwadratu różnicy, 364
znormalizowane momenty centralne, 393
znormalizowany filtr prostokątny, 246
Z-score, 700

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

OpenCV: poznaj i stosuj algorytmy przetwarzania obrazów!

Komputerowe rozpoznawanie obrazów przechodzi dziś fazę burzliwego rozwoju. Przyczyniają się do tego ogromna popularność cyfrowych aparatów fotograficznych, wielka liczba grafik zgromadzonych w obszernej internetowej bazach danych, a przede wszystkim coraz doskonalsze algorytmy przetwarzania obrazu. W rozwijaniu tej technologii wielką rolę odegrała biblioteka OpenCV, usprawniając pracę setek tysięcy ludzi. OpenCV 3.x ułatwia efektywne rozwijanie projektów dzięki opartej na języku C++ spójnej architekturze, która doskonale działa na wielu platformach.

Ta książka, przeznaczona dla osób znających język C++, jest praktycznym wprowadzeniem do otwartej biblioteki OpenCV w wersji 3.x. Zawiera też podstawowe informacje na temat komputerowego rozpoznawania obrazu, co powinno ułatwić efektywne posługiwanie się tą biblioteką. Sama biblioteka OpenCV została przedstawiona w sposób umożliwiający bardzo szybkie rozpoczęcie pracy. Książka ułatwia naturalne zrozumienie działania algorytmów, dzięki czemu projektowanie i debugowanie aplikacji nie powinno sprawiać problemów – a to powoduje, że stanowi świetne przygotowanie do zgłębienia bardziej zaawansowanych zagadnień komputerowego rozpoznawania obrazu i uczenia maszynowego.

Dzięki książce opanujesz:

- przegląd biblioteki OpenCV i zawarte w niej funkcje
- pracę z plikami obrazów, filmów i danych oraz przekształcanie obrazów
- ważniejsze algorytmy do pracy na obrazach
- punkty kluczowe: wykrywanie i filtrowanie
- trójwymiarowe widzenie, ruch, określanie pozycji
- uczenie maszyn w OpenCV

Adrian Kaehler – jest naukowcem i założycielem start-upów. Zajmuje się uczeniem maszynowym, modelowaniem statystycznym i komputerowym rozpoznawaniem obrazu. Pracuje w Intel Corporation i w Laboratorium Sztucznej Inteligencji Uniwersytetu Stanforda. Współzakładał Silicon Valley Deep Learning Group.

Gary Rost Bradski – jest naukowcem i konsultantem. Zajmuje się robotyką, uczeniem maszynowym i komputerowym rozpoznawaniem obrazów. Pracuje w Laboratorium Sztucznej Inteligencji Uniwersytetu Stanforda. Współtworzył takie biblioteki jak Open Source Computer Vision Library, Machine Learning Library i Probabilistic Network Library (PNL).

Helion

księgarnia internetowa

<http://helion.pl>

zamówienia telefoniczne

0 801 339900

0 601 339900

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

Sprawdź najnowsze promocje:
 ● <http://helion.pl/promocje>
 Książki najchętniej czytane:
 ● <http://helion.pl/bestsellery>
 Zamów informacje o nowościach:
 ● <http://helion.pl/nowości>

sięgnij po WIĘCEJ

KOD KORZYŚCI

ISBN 978-83-283-1656-0

9 788328 316560

cena: 149,00 zł